

MAGYAR MOLNÁR

a magyar malomipar érdekeinek szakközlönye

az Országos Magyar Malom-Egyesület hivatalos lapja

Megjelenik hétente vasárnap	Előfizetési ára: évenként 10 Ft., félve 5 Ft. Hirdetések árszámát személt.	Személyre és családokra: Budapest V., Erzsébet-tér 19.
--------------------------------	--	---

BUDAPEST, 1892. FEBRUÁR HÓ 28.

UNGARISCHER MÜLLER

Zeitschrift für die Interessen der ungarischen Mühlenindustrie

offizielles Organ des Ung. Landes-Mühlen-Verbandes

Erscheint wöchentlich Sonntags	Pränumerationspreis: ganzzählig fl. 10, halbjährig fl. 5. Inserte nach Tarif.	Redaktion und Administration: Budapest V., Elisabethplatz 19
-----------------------------------	---	---

BUDAPEST, 28. FEBRUAR 1892.

TARTALOM: Egy francia lap az észak-amerikai malomiparról. — *Kormányintézkedések*. — *Külföldiek*. — *Kereskedelem és forgalom*. — *Statistika*. — *Gazdasági közlemények*. — *Személyi hírek*. — *Közlekedés és tartomány*. — *Özleti tudósítások*. — *Hirdetések*.

Egy francia lap az észak-amerikai malomiparról.

Lapunk m. é. 10., 12. és 14. számaiban a »Northwestern Miller« után kivonatosan közöltük a minneapolis malomipar fejlesztésének és fejlődésének történetét és néhány erre vonatkozó statisztikai adatot. Azon cikkünk érdekeltől melletti, mely jelölve a francziák részéről e tárgy iránt mutatkozó, a »Moumerie Française« most ugyane tárgyról hoz czikket sokkal kevesebb számadattal, de annál több esimes koppel és különösen egy esomó igen találó megjegyzéssel, egy hogy nem tagadhajtuk meg magunktól, hogy e czikket most utolagosan tavalyi czikkünk kiegészítéseképen közöljük, azon reményben, hogy t. olvasónk ezen igazi francia szellemmel írt történetét az észak-amerikai lisztkereskedelemnek szintén érdekföldéssel olvassák majd.

A lefolyt év utolsó hónapjaiban — így ír a »Moumerie Française« — az amerikai liszt oly heves versenyt létesztett a francia malomiparral, hogy bizonyára érdekes Észak-Amerikának őrsi isztyaráit, melyek több kárt mint hasznót hoznak hazájuknak közelebről szemle alá venni Tanulmányunk különben több tekintetben érdekes, mert az észak-amerikai Egyesült-Államok esodával határos ivari fellendülése mellett a malomipar, bőséges mezőgazdasági segédcszközök által támogatva és messzemenő vámkönnyítések által segítve, melyek terményeiknek a bejuttatás meg számos európai piacra is lehetővé tették, az ország legtekintélyesebb ipari közé közölték magát.

Igaz ugyan, hogy Magyarország körülbelül 20 évvel ezelőtől hasonló látványt nyujtott, és hábar Budapest-büszkeséggel mondhatja magáról, hogy a világot a hemzsergélésel ajánlekozta meg, mégis tény, hogy azóta amerikai vetélytársra már jóval túlszárnyalta, legalább a malomipar örösi képességét illeti. 1878-ban t. i. a magyar malom mindössze három millió métermáza lisztnél valamivel többit öríttek meg, míg Minneapolis, mely időközben az amerikai malomipar központjává vált, akkoriban még csak 800,000 métermáza lisztet örött. Öt évvel később Budapest négy millió métermáza lisztet gyártott egy év alatt, de Minneapolis már is utóerte volt, hogy nemcsakára tul is szárnyalja, mert például további öt év múlva vagyis 1888-ban, Budapest nem egészen öt millió métermáza lisztet állított elő, míg Minneapolis máris a

INHALT: Eine französische Stimme über die nordamerikanische Mülerei. — *Legislatorisches*. — *Vermischtes*. — *Handel- und Verkehr*. — *Statistik*. — *Landwirthschaftliches*. — *Personalnachrichten*. — *Verkehrs- und Touristen*. — *Marktberichte*. — *Inserate*.

Eine französische Stimme über die nordamerikanische Mülerei.

In den Nr. 10, 12 und 14 v. J. unseres Blattes brachten wir nach dem »Northwestern Miller« auszugsweise die Geschichte der Begründung und Entwicklung der Mühlen-Industrie in Minneapolis, sowie einige diesbezügliche statistische Daten. Bei dem aktuellen Interesse, welches dieser Gegenstand bekanntlich für die Franzosen jetzt hat, bringt die »Moumerie Française« jetzt denselben Gegenstand, aber mit bedeutend weniger Ziffern, dafür aber recht hübschen Bildern und besonders mit einer Fülle ganz treffender Bemerkungen, dass wir es uns nicht versagen können, diese nun nachträglich als Ergänzung unserer vorjährigen Besprechung zu bringen, hoffend, dass unsere geehrten Leser diese mit echt französischem Esprit geschriebene Geschichte des nordamerikanischen Mehls Handels ebenfalls mit Interesse lesen werden!

Während der letzten Monate des abgelaufenen Jahres, so schreibt die »Moumerie Française« haben die amerikanischen Mehler der französischen Mülerei eine so heftige Konkurrenz gemacht, dass es sich der Mühe lohnt, die colossalen Mehlfabriken Nordamerikas, welche dem Lande mehr zum Ruhme als zum Nutzen gereichen, die etwas näher zu betrachten. Diese Studie ist übrigens in mehr als in einer Hinsicht interessant, denn inmitten der aus Wunderbare grenzenden industriellen Entwicklung der Vereinigten Staaten Nordamerikas zählt die Mülerei, begünstigt durch reichliche landwirthschaftliche Hilfsquellen, sowie durch weitestgehende Zollerleichterungen, welche ihren Artikeln das Eindringen selbst auf manche europäische Plätze Europas gestattet, zu den bestentwickelten Industrien des Landes.

Wohl hat uns Ungarn vor etwa 20 Jahren den gleichen Anblick geboten, wenn auch in geringerer Masse, und wenn auch Budapest mit Stolz von sich sagen kann, dass sie der Welt die Walzen-Mülerei geschenkt habe, so ist sie doch bereits seit geraumer Zeit von ihrer amerikanischen Rivalin überflügelt, wenigstens was die Leistungsfähigkeit ihrer Mühlen anbelangt. Im Jahre 1878 wiesen die ungarischen Mühlen eine Vermahlung von etwas über 3 Millionen Mtr. Mehl aus, während Minneapolis, welches seitdem zum wirklichen Centrum der

hatodik milliót tul volt. Ma már ugy áll a dolog, hogy az észak-amerikaiak Budapesti Magyarország Minneapolissának nevezik el, a mi tőlük nem csekély dicséret ugyan, ha tekintetbe vesszük, hogy ez már általános vélemény Amerikában, az okban mégis csak második sorban emlegetik Budapestet, melyben a hengerörlének bölcseje állott, mely ezen örösi módot céltudatosan kifejlesztette oly annyira, hogy az most hivata van az egész világ örösi rendszerét átváltoztatni s máris nagyban át is változtatta.

Az amerikai malmok fejlődése s óriási növekedése azonban még más okoknál fogva is felkelti érdeklőnket, mert az éjrt magaz gyártási száma egy perczre fenyeged, hette ugyan nemzeti malomiparunkat, a mint a külföldi liszteknek Franciaországba való behozataltát gátló törvény tárgyalása akalmával hallhattuk, de ezen veszélyt már nem létezőnek tekinthetjük.

Az Egyesült-Államokban a malomipar már azt a pontot érte el, a melyen malmokban való túlbőségről beszélhetünk, hasonlóan a beteges vérbőség állapotához, mert az évenként előállított liszt mennyisége már túlhaladja az ország szükségletét, úgy hogy a malmok már azon kényszerhelyzethez jutottak, hogy új fogyasztóhelyek felkeresésére kénytelenek kiindulni, hogy kivitelüknek még több kiterjesztést adjanak. Különböző saját konkurrenzájuk terhe alatt vagy mint szokás mondani: saját zsrjukban megfuladtak volna!

A mily gyorsan hódítottak meg új területeket, alapítottak új városokat s ezeket csodás módon pár év múlva megnépesítették és valódi világvárosokká fejlesztették, ép oly gyorsan, sőt még gyorsabban fejlődött malomiparuk: a nyereség vágya, mely nyereséget örökre biztosítani tekintettek, a nagy tőkék tulajdonosait különös előszervetettel ezen iparág karjába sodorták, mely áramlat, ugy látszik, még nem szűnt meg, legalább az ottani lapok dicsékvölg emlegetik fel, hogy a lefolyt évben még több mint 400 új malom lett ottan újonnan berendezve. És mégis némi merészség volna azt állítani, hogy az atlanti tengeren túl lakó különgkínai üzleti szempontból minden kívánságuk szerint menne, mert sok az ő óriási malmaik közül az utóbbi években ha nem is veszteséggel, de legalább nagyon megcsappant nyereséggel zárta évi mérlezeit, úgy hogy nem egy malomvállalatról mondhatni, hogy kár nélkül szünetelhetett volna. Láthatjuk tehát, hogy részinkről épeneséggel nem volt zverekes félelem, melyvel ezen kritikus viszonyokat személtük, mert az utóbbi időben eltelepítve vármok nélkül, melyektől immár iparunk védelmét várjuk nagyon könnyen megőrténhetett volna, hogy lisztjüknek ismert olcsóság mellett kivitelüket még tovább kiterjesztették és piacainkat mind elárasztották volna, ha kiviteli viszonyaik csak némely javítottak volna még. Most, miután a legnagyobb veszélyt már elhárítottunk tekinthetjük, örülünk, hogy már higgadtabban tekinthetjük a dolgot, anélkül azonban, hogy kevesebb érdekléssel viseltetnénk iránta. Anný tény, hogy nincsen város a föld kereségén, mely oly annyira predesztinálva, vagyis a természet-től külföze volna malomvárosnak, mint épen Minneapolis, s alapításának története megérdemli, hogy elmondjuk olvasóinknak.

Ezután a 'Meunerie Française' előadja, miként alapítottát az első, kis gazdasági malom az Anthony-zuhatagoknál, hogyan fejlődött a malomipar eleinte lassan, aztán pedig ugrásszerűen és minő mesés módon indult virágzásnak a csak nemrég alapított város, a mint mi is rövid vonásokban leirtuk volt mult évi 10., 12. és 14. számainkban, elismeréssel levén mindig az ország és

amerikaiischen Müllerei geworden, damals nicht mehr als 80000 Mtr. Mehl erzeugte. Fünf Jahre später betrug die Mehlerzeugung Budapests bereits 4 Millionen Mtr., aber Minneapolis hatte Budapest bereits erreicht, um es gar bald zu überflügeln, denn z. B. im Jahre 1888 erzeugte Budapest nicht ganz 5 Millionen Mtr. Mehl, während Minneapolis schon die 6. Million Mtr. überschritten hatte. Heute nennen die Nordamerikaner Budapest das Minneapolis Ungarns, was wohl kein geringes Lob ist in ihrem Mund, aber sie rangieren Budapest doch nur an zweiter Stelle, die Stadt, wo die Wiege der Walzenmühlerei entstand, welche dort grossgezogen wurde und berufen ist, das Malhverfahren der ganzen Welt umzugestalten.

Der Umschwung und das riesenmäßige Wachsen der amerikanischen Mühlen erregt aber unser Interesse auch in einer andern Hinsicht, denn die enorme Produktionsziffer, bei welcher sie bereits angelangt sind, konnte einen Augenblick lang unsere nationale Mühlenindustrie bedrohen, wie wir es bei der Discussion der Zollgesetze zur Verhütung der Einführung fremder Mehle in Frankreich gesehen haben, welche Gefahr als beseitigt betrachtet werden kann. In den Vereinigten Staaten sind sie bereits bei dem Punkte angelangt, dass man von einem Ueberfluss an Mühlen sprechen muss, von einer krankhaften Vollblütigkeit, da deren Production bereits den heimischen Bedarf bei weitem übersteigt, so dass die Mühlen auf die Suche nach neuen Absatzgebieten ausgehen müssen, weil die Nothwendigkeit, ihrem Exporte eine grössere Ausdehnung zu geben, bereits mit zwingender Gewalt auftritt, wollen sie nicht unter der Last ihrer eigenen Concurrrenz, oder, wie man sagt, in ihrem eigenen Fette erstickten.

So rasch auch die Eroberungen neuer Territorien, die Anlage neuer Städte und die Zunahme der Bevölkerung in den Vereinigten Staaten erfolgte, so waren die Fortschritte der Müllerei dort doch noch viel rapider: das Streben nach Gewinn, welchen man für immer gesichert glaubte, führte die grossen Capitalisten dieser Industriezweige zu, mit einer gewissen Vorliebe, welche noch nicht im Erlöschen begriffen zu sein scheint, denn sonst könnten dortige Blätter nicht rühmend erwähnen, dass auch noch im abgelaufenen Jahre mehr als 400 neue Mühlen errichtet wurden. Und doch wäre es sehr gewagt, wollte man behaupten, dass im geschäftlichen Leben unserer Collegen jenseits des atlantischen Meeres alles nach Wunsch gehe; gar manches dieser Riesen-Etablissements schloss seine letzte Bilanz wenn auch nicht mit Verlust, so doch mit stark verringertem Gewinne, so sehr, dass man von mehr als einer Mühle erzählt, sie hätte besser gethan stille zu stehen, als unter ähnlichen Umständen zu arbeiten. Man sieht daher, dass es gar nicht kindisch unsererseits war, die Folgen dieser kritischen Situation zu fürchten, denn ohne die Compensationszölle, welche uns jetzt schützen, hätte es nur einiger geringer Verbesserungen in ihren Export-Verhältnissen bedurft, um es ihren Mehlen bei den bekannten billigen Preisen zu ermöglichen, alle unsere Märkte zu überschwemmen. Jetzt, nachdem die grösste Gefahr vorüber, freut es uns, die Sache nunmehr kalblütiger betrachten zu können, ohne ihr jedoch weniger Interesse entgegen zu bringen. Und in der That, keine Stadt der Welt ist so sehr für eine Mühlenstadt geschaffen, wie Minneapolis und die Geschichte ihrer Begründung verdient nacherzählt zu werden.

Nun erzählt das Blatt die Begründung der ersten Mühle bei den Anthony-Fällen, die anfangs langsame,

lakói íránt és különösen hangsúlyozva azon iparkodásokat, melyek a nagy és híres Northwestern Consolidated Milling Co., a legnagyobb hat malom tulajdonosának szövetségését megelőzték, hogy ezek inkább egy egyetlen társaságba olvadjanak, hogy egyesülten küzdjenek, mintsem egymás ellen örök harcot viseljenek s így erejüket elfecserelejk. Ezen egyesült malom 6500 barrel lisztet állíthatnak elő 24 óra alatt és Millsbury, Loring és Zeidler igazgatósága alatt állának.

Ezek után ismét felvetjük az említett lap szerint az amerikai viszonyok leírásának fonatát és pedig ott, a hol az amerikai liszték elnevezéseiről szól. Az amerikaiak tudvalegyszerű szeretik lisztjüket hordokban szállítani, melyeknek fonékora árujegyeiket festik; mitűn azonban minden malom arra törekszik, hogy minden egyes lisztfajájára (brand) külön jellemző, phantasztikus és nagyhangzú nevet találjon ki, könnyen elképzelhető, hogy milyen fűresnél fűresább nevek fordulnak elő az amerikai lisztkereskedésben. Így, hogy csak a legemlégettebbekről szóljunk, van: legfelsőbb, legmagasabb, csoda, királyné és császárné, királyi, szikra, siker, kamélia, Szt. Miklós, Regina, Beatrice, Dahlia, extra, patent, péküzlet, gazdagzsony, tip-top, hóvirág, fehér lilom és ezer másféle, többnél többet ígérő elnevezés.

Legutóbb az említett Consolidated Milling Co. valamely egészen eredeti elnevezést akart legjobb lisztfajának jelölésére, melyet a szabadalmi hivatalban bejegyezni lehetett volna, s e végül 100 dollaryi díjat tűzött ki a legjobb kombinált rajzért. Az elfogadott vedjegy valóban elege bizarr: egy keskeny koronát ábrázol tudmílik a társaság nevével; a belső körben látható — egyes pontokból alkotott — hét órára nagy vesszőt, melyek a kör kerletén úgy vannak felállítva, mintha egymást üldöznék s az egész fölött nagy betűkkel *Ceresola* szó áll. (A *Meunier Francaise* ezt a szót semmit mondónak és csúnyának találja ugyan, de véleményünk szerint ez a szó egyszerűen a *Ceres* istennő nevéből és az *ota* vagy *sota* indiaius szó hozzáadásából kepeztett, mint: Dakota, Minnesota.) Az egymást kergető hat vessző állítólag japán jelvényt képez, mely az ő nyelvükben annyit jelent, mint: *Isten adta tőpüldék!* így mondja legalább a társaság, mely talán jobban tudja mint mi és melynek valóban fényesen van üzlete.

Nem követjük azonban a *Meunier Francaise*-t Washburn érdemeinek és malmainak felsorolásában, sem pedig La Croix, az első s általánosan utánozott darutisztító-gép feltalálójának viszonyságaiával nem foglalkozunk, a ki legnagyobb mértékben halt meg, valamint érintetlenül hagyjuk Washburn társának, G. H. Christiannak iparkodását, a ki állítólag valamely új műrészlelet talált ki. A malomépítézetek Amerikában felmerül, az izléstelenség nevetőváltját a legnagyobb tüzvelővel egyessítő reformjára irányuló iparkodások méltatására a múlt évi 23 szamunkában egy nagyobb szabású, külön cikket pedig már szenteltünk. Ép oly kevésbé akarjuk Dunwoody fázadosait ismertetni, hogy az amerikai lisztnek az angol piacot megnyissa, a mi eleinte nagyon is nehezen ment, és melynek végleges sikere az említett francia lapot a következő elmélkedésre bírja, melyvel jelen cikkünket befejezzük:

„Most már látjuk, minő szomorú sorsra jutott az angol malomipar rövid pár év alatt az amerikaiak ezen öleti politikája következtében! Nekünk is sokat beszéltek az amerikai lisztnek ellenállhatatlan voltáról és kitűnő minőségéről stb. a nélkül, hogy nekik sikerült volna, akár minket, akár törvényhozóinkat behálózni. Csak tartsa meg Amerika idővel nagy kolosszusát és phaenomi-

dann aber sprunghafte Entwicklung der Mülerei dusebst und das fast märchenhafte Aufblühen der neuangegründeten Stadt, was wir in kurzen Zügen in Nr. 11, 12 und 14 des vorigen Jahres gebracht haben, immer Land und Leute würgend, mit besonderer Betonung der Bemühungen, welche zur Schaffung der grossen »Northwestern Consolidated Milling Co.«, einer Vereinigung der 6 grössten Mühlen (oder richtiger 5 Mühlen und 1 Elevator) führten, um vereint zu kämpfen, anstatt sich gegenseitig zu behelden und so seine Kräfte zu zersplittern. Diese vereinigten Mühlen haben eine tägliche Leistungsfähigkeit von 6500 Barrels und stehen unter der Direction von Millsbury, Loring und Zeidler.

Nach diesem nehmen wir den Faden der Beschreibung aus der *Meunier Francaise* wieder auf, um die Entstehung der nordamerikanischen Mehlnennung zum Besten zu geben. Bekanntlich lieben es die Amerikaner ihr Mehl in Fässchen zu verladen, auf deren Boden sie mittelst Vignetten ihre Marke anbringen; nachdem aber jede Mühle bestrebt ist, für jede ihrer Mehlnummern, Typen (brands) einen eigenen, möglichst phantastischen und löndenen Namen zu erfinden, kann man sich vorstellen, welche absonderliche Namen im amerikanischen Mehlhandel vorkommen. So hört und liest man dort, um nur die häufigsten zu nennen: Mehlnummern, wie: Höchst, Erhabenste, Wunder, Königin, Kaiserin, Kristall, Funke, Erfolg, Gamelle, St. Nicolas, Regina, Beatrice, Dahlia, Extra, Patent, Bäcker, Hauswirthin, Tip-top, Schneblüthe, Weisse Lilie und tausend andere, einer vielversprechender, als der andere. Nun wollte aber die *Consolidirte Co.* für ihre beste Nummer einen ganz aparten Namen haben, welchen sie sich könnte patentiren lassen und setzte zu diesem Behufe einen Preis von 100 Dollar für die beste Zeichnung aus. Die gewählte Marke ist in der That bizarr genug, sie ist gebildet aus einer schmalen Krone, enthaltend den Namen der Gesellschaft; in inneren Kreise sind gezeichnet — aus Punkten zusammengesetzt — 6 riesige Beistriche längs des Umfanges laufend, und über das Ganze das Wort *Ceresola* in grossen Lettern gezeichnet (die *Meunier Francaise* hält dieses Wort für ein unschönes, nichtsagendes Phantasiegebilde, doch scheint es einfach aus dem Worte *Ceres* mit Hinzufügung des indischen Wörtchens *sota* = Dakota, Minnesota gebildet) und gerade sollen die Beistriche ein japanesisches Sinnbild darstellen und *Von Gott gegebene Nahrung* bedeuten! so erklärt es wenigstens die genannte Gesellschaft, die ausgezeichnete Geschäfte machen soll.

Wir folgen der *Meunier Francaise* nicht weiter in der Schilderung der Verdienste Washburns und seiner Mühlen, noch auch der Erfindung der einfachen Grieputzmaschine von La Croix, der, von Allen ausgebeutet, in tiefstem Elende starb, noch auch der Bemühungen G. H. Christians, des Compagnons von Washburn, der eine Art Hochmüllerei erfunden haben soll. Den Bestrebungen zur Verbesserung der Mühlen-Architectur in Amerika, welche das Höchste in Geschmecklosigkeit und Feuersicherheit bietet, haben wir in Nr. 23 v. J. einen besonderen Artikel gewidmet. Auch wollen wir nicht die Schilderungen Dunwoody's wiederholen, wie schwer es ihm wurde, diese Mehle in England einzuführen, welche Erfolge dem otgenannten französischen Blatte den Schmerzensruf entlockt: »Nun sehen wir, welche traurige Lage binnen wenigen Jahren unserer englischen Collegen daraus resultirte! Auch uns haben sie dasselbe Lied von der Unwiderstehlichkeit und Vorzüglichkeit der amerikanischen Mehle etc. vorgesungen, ohne jedoch weder uns,

nális malmait magának, és ha az amerikaiak nem tudják, mitévők legyenek avval a tömerdek listétel, hadd keresenek maguknak új vévöket az iparilag még előre nem haladott népek között. A mi pedig minket illet, mi szépen megelegszünk avval, a mivel biruk és távol attól, hogy hazánkknal új elfajult termelést kívánjunk, amkár nehéz szívvel, de mégis előnyben részesítük a vízi malmokat, melyeket Montsequien oly szöbven írt le, melyek annyit ezer embert foglalkoztatnak és nem akarjuk öket nélkülözhetökké tenni, hogy ez által sok ezer családot a kenyérszeresettől meg ne foszszunk és tartásuk meg gepeiket is, melyek túlfinomodásra vezetnek és sok ezer embert télenségre kárhözhatnak s megfoszsják a gazdaságot azon számos, hatalmas vízfolyásról, melyek gazdasági czelokra és kivált öntözésre s a föld termékenyítésére oly hasznosk volnának!

KORMÁNYTÉZKEDÉSEK.

A valuta rendezése. A f. é. márczius 8-án tartandó valutaértekezlet elé a pénzügyminiszter következő öt kérdést fogja terjesztieni: 1. Milyen legyen a valuta, arany vagy kettős értékű? 2. Ha aranyérték fogadtatik el, legyen-e emellett ezüstpénz is korlátozott mennyiségben forgalomban? 3. Legyenek-e, kényszerarólyam nélküli, készpénzben mindenkor beválható államértékjegyek is forgalomban? 4. Ha igen, milyen feltételek mellett? 5. Milyen alapon határozatlanság meg a mai forintnak értéke az új pénzszéghöz viszonyítva? 6. Mi legyen az új pénzszéghöz? Ezen öt kérdés tartalma tájékoztat azon alapfogalmatokról felől, melyek a művelést megkezdésnél és kereszülvitelénél irányadók lesznek. Az értekezletnek első sorban majd a felől kell nyilatkoznia, hogy milyen intézkedést tart kívánatosnak illetőleg szükségesnek. Monometallizmus és bimetalizmus közt van választás, mely utóbbinak vannak még hívei, nálunk Magyarországon azonban alig lehetnek. — Ha a kérdést oly értelemben fogják megoldani, hogy aranyérték fogadnak el, akkor a második és a harmadik kérdés fellett kell dönteni: Maradjon-e ezüstpénz forgalomban (vagyis nemcsak mint váltópénz, hanem mint törvényes fizetési eszköz is) és mily arányban, a mi egyértelmű azzal a kérdéssel: tisztá aranyváltókat legyen-e vagy többkevesebb ezüstöt is kevert pénzértékűnk? A kényszerarólyam nélküli állami értékjegyek forgalmának megengedése mellett, legáltaláb szérény határok közt, a forgalom könnyítésének szempontjából bizonyosan többen fognak szólni, a kik abban nem látják veszélyt az ércpenzérték fenntartására. Azonban olyanokban sem lesz hiány, a kik az államértékjegyek országunkban való teljes megszűntetése érdekében fognak felszólalni hazánkban a papirpénz, rossz következményeivel együtt különösen az öregbök nemzedékénél rossz emlékekben állván. Ha az értekezlet az első három kérdésre igenlőleg leel, akkor az aranypénzérték fog behozatni, ezüstöt, mint váltópénzt és államértékjegyekkel, mint segédforgalmi eszközökkel. Ebben az esetben a pénzügyi művelést kisebb terjedeleme szorítottok, mivel azon összegek vagy legáltaláb azon összeg egy részével kevesebb aranyat kellene beszerezni, mint a mennyi az ezüst-és papirpénzforgalom számára fenntartának. Az értekezlet az értékviszonylaira és új pénzszéghöz névze is fog dönteni. Az értékviszonylat megállapításánál pénzügyink multja, a közgazdasági állapotok fejlődése, az ezüstforintnak az ezüsttár má állása szerinti értéke és a papirforint jelenlegi tényleges értéke is tekintetbe vevendő lesz. Arról van szó, hogy a tényleges meglévő viszonyokkal szemlét rosszabb, egyszerűsödés azonban szem előtt is tartasuk, hogy számos érték ágyazhatatik, ha az értékviszonylat nagyon alacsony állapotba jut meg, vagy pedig a papirforintnak mostani vásárlóértéke figyelembe nem vétetik. A pénzszégh kérdéseére könnyebb meg-

nocel: unsere Gesetzgeber zu überzeugen! Amerika mag sie grossen, unförmlichen, colossalen und phänomenalen Mühlen behalten und, wenn es nicht weis, was mit den Unmassen erzeugten Mehlens anzufangen, soll es sich neue Kunden unter den Industrieernten Nationen aufsuchen. Was uns anbelangt, uns genügt das vollkommen, was wir haben und, weit entfernt, unserem Lande eine solche entartete Production zu wünschen, ziehen, wenn auch schweren Herzens, die von Montsequieu schön geschilderten alten Wassermühlen, welche viele Tausende Hände beschäftigen, anstatt sie entbehrlich zu machen und ihnen das Brod zu entziehen, vor. Eure Maschinen führen zur Ueberleinerung, verdammen eine Unzahl Arbeiter zur Unthätigkeit und entziehen der Landwirthschaft jene Wasser, welche zur Fruchtbarmachung der Erde verwendet werden könnten!

LEGISLATORISCHES.

Valutaerregulirung. Der für den 8. März einzutretende Valuta-Értekezlet wird von Finanzminister folgende fünf Fragen zur Beantwortung vorgelegt werden: 1. Welches soll die Währung sein — Gold- oder Doppelwährung? 2. Wenn die Goldwährung acceptirt wird, soll daneben Silbergeld (Courantgold) in beschränkter Menge in Umlauf sein? 3. Sollen neue Zwangsnoten, gegen Metallgeld jederzeit einlösbar Staatsnoten ebenfalls in Umlauf sein? Wenn ja, unter welchen Bedingungen? 4. Auf welcher Grundlage soll der Werth des heutigen Goldes zur neuen Goldmünze bestimmt werden? 5. Welches soll die neue Geldinheit sein?

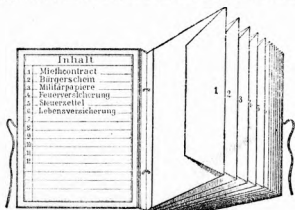
Der Inhalt dieser fünf Fragen gibt Aufschluss über die Grundgedanken, welche bei Inangriffnahme und Durchführung der Operation richtunggebend sein sollen. Die Équité wird sich dieser Linie darüber zu äussern haben, welche Währung sie für wünschenswerth oder besser für notwendig erachtet. Es ist die Wahl zu treffen zwischen Monometallismus und Bimetalismus, welsch letzterer hier und da noch Anhänger zählt, die aber in Ungarn kaum anzutreffen sein werden. — Ist die Frage in dem Sinne gelöst, dass die Goldwährung acceptirt wird, dann müssen die zweite und dritte Frage zur Entscheidung kommen: Soll Silbergeld als Courantgold in Umlauf bleiben (das heisst nicht nur als Scheidemünze, sondern als gesetzliches Zahlungsmittel) und in welchem Umfasse, was gleichbedeutend ist mit der Frage: Sollen wir eine reine Goldwährung oder eine mit Silber mehr oder weniger gesättigte Minkende Währung besitzen? Für die Gestaltung des Umlaufes von Staatsnoten ohne Zwangsnoten, in bescheidenen Grenzen gehalten, werden sich zweifellos aus Gründen der Erleichterung des Verkehrs mehrere Stimmen aussprechen, welche darin keine Gefahr für die Erhaltung der Hartgeld-Währung sehen; es wird aber auch nicht an solchen Stimmen fehlen, welche dem völligen Verschwinden der Staatsnote in unserem Lande, in welchem die Zettelwirthschaft mit ihnen übeln Folgen namentlich bei der älteren Generation in unabweisbarer Erinnerung steht, das Wort reden werden. Spricht sich die Équité hinsichtlich der drei ersten Fragen bejahend aus, dann würde die Goldwährung mit Silbergeld als Courantmünze und mit Staatsnoten als Hilfsmitteln eingeführt. Es würde sich dann die Finanzoperation reduciren, denn es würde um jeden Betrag oder um einen Theil jenes Betrages weniger Gold auszuschaufen sein, welscher dem Verkehr in Silber und Papier zur Verfügung gestellt werden soll. Die Équité wird sich auch über die Bestimmung der Relation und über die neue Münzeinheit auszusprechen haben. Bei Bestimmung der Relation werden die Vergangenheit unseres Münzwesens die Entwicklung der geschäftlichen Zustände, der Werth des Silbergeldes nach dem heutigen Stande des Silberpreises und der gegenwärtige thatsächliche Werth des Papiergeldes in Betracht zu ziehen sein. Es gilt, den thatsächlichen Verhältnissen — wie sie sind — Rechnung zu tragen, sich aber auch vor Augen zu halten, dass zahlreiche Interessen geschädigt werden könnten, sei es durch eine allzu niedrige Relation, sei es durch Nichtbeachtung der gegenwärtigen Kaufkraft des Papiergeldes. Hier muss Verhältniss und geschlech Abwägen aller Interessen die Richtschnur bilden. Die Frage der Münzeinheit ist leichter zu beantworten. Wenn auch der Wunsch nach einer kleineren Einheit — die im Verkehre eine enorme Rolle spielt — und ein Anschmiegen an eine bestehende fremde

a fogyasztás és a vásárlási kedv teljesen elanckadt; a lisztfogyasztás ismétellen szünetelt és a kenyérgyártás térszágnak időnként csak a legnagyobb erőfeszítés mellett volt lehetséges a malom üzemben, tartásán kiérőletlen. Az év utolsó harmadában a beszállított takarmányhiány folytán a korpárnak megszállárdulván, az árak jóvalmedőbbiek lettek és dacára az időközönként beállított csekélyebb fogyasztásnak, az eredmény mégis szerény hasonló tünnetű fel. A térszám 1891-ben 37.290 t. gabonát 6930 fel és ezért — hozzászámítva az 1890-ben átvitt 1876 márkát — 35.278 márkány nyereséget ért el. 24.700 márkány leírások mögötté után 81,9%-nyi osztalék kifizetését javasolja. A kifizetés 14.000 márkával nagyobb bírádságok szükségessége vált javításokkal, a szem megdrágulásával és a bérék emelkedésével vannak indokolva. A mérlegben a készletek 751.252 márkával szerepelnek. Készpénzben és értékekben 848.964 márkájuk van, ezzel szemben a liútelezők 773.967 márkával szerepelnek.

A lembergi, Thom J. és fia tulajdonát képező gőzmalom e héten az összes lakhelyiségekkel a nagy készleteket tartalmazó rakktárolár együtt teljesen leegész. A malom 600.000 forintra volt bízottiva.

A postatakarékpénztári forgalomban a befizetési lapok irható megjelölés tárgyában a kereskedelmiügyi m. kir. miniszter 4249/eim. szám alatti a következő rendelettel bocsátotta ki: »A posta-takarékpénztári cheque- és clearing-forgalomban résztvevő számlatulajdonosok könyvelésének könnyítése érdekében megengedem, hogy a számlatulajdonosok a posta-takarékpénztári állat retek kiadott befizetési lapoknak a »befizetési lap-része előlapiján felett az első sorba nyomtatott »Szám (Number)» szó elé, saját könyvny. szám számúknak megjelölésű egy betűt és legfeljebb 6 számjegyből álló csoportot, postaiadji fizetésének kötelezettségétől mentesen felírassanak. A befizetési lap előlapiján más helyre, vagy hátalapiján bárhová írt, vagy az emlitett egy betűt és legfeljebb 6 számjegyből álló csoportot tartalmazó feljegyzés ellenben a posta-takarékpénztári cheque- és clearing-forgalomról szóló szabályozó rendelet 20. §-ában megállapított postaiadji kötelezettsége alá »sik. Kelt Budapestben, 1892. évi január hó 20-án. Baross, s. k.«

Rein-fele okmány-tárca. Az iratok keresése, ha azok nincsenek szigorúan rendezve, nagyon időráltató dolog. Rein Edu keménztí, szárszországi, üzeli könyvgyárának a mellékelt rajzban ábrázolt okmány-tárcaja tökéletesen segít ezen a bajon. Ezen tárca két erős fűdéllő áll, melyek egy zsinórral vannak lazán összerendezve, úgy hogy tágabba és keskenyebbé állíthatók, a fedelek közt pedig erős papírból készített levélborítékalakú tárcák vannak, melyekbe a különféle iratok beletelhetők. A néteknek bemutatott okmány-tárca tizenkét ilyen hirtékekből áll, tehát ugyanannyiféle írat, biztosítási szerződési ügydarabok, adókönyvek, építvevétel, értékpapírok stb. helyezhetők el benne illetőleg ugyanabba a fajtábul egy hirtékeba több. Mindegyik hirték számmal van ellátva és az előző fedél belső

Rein-féle okmány-tárca. — Rein's Documentenmappe. oldallán tartalomjegyzék-rovat van, melybe az egyes hirtékek tartalma és a számok bejegyezhetők. Az emlitett ezig háromféle nagyságban készíti ezeket az okmány-tárcaikat. Az I. számú 26,5 cm. magas, 20 cm. széles, a II. számú 33 cm. magas, 24 cm. széles, a III. számú 38 cm. magas és 28,5 cm. széles. Minden egyes ilyen tárca 12 osztályból, illetőleg hirtékekből áll, de lehet azokat tetszés szerinti számmal készíteni. Kivánatra a ezig bármely más nagyságban is készíti ezeket az okmány-tárcaikat.

Cassier Johann Maczeki, ferner wurden 12 Ausschuss-, 6 Ersatzmitgliedler und 8 Rechnungsrevisoren gewählt.

Nach dem Geschäftsberichte der Berliner Brod-fabrik war zwar das Resultat des Jahres 1891 kein glanzvolles, es ist mit Berücksichtigung der schwierigen Lage, in welcher die Mühlenindustrie sich befand, als ein befriedigendes zu bezeichnen. Die schon im Frühjahr zu befürchtende schlechte Ernte und der noch höhere als Erwartung geringere Ausfall der selben, namentlich in Roggen, sowie das russische Ausfuhrverbot steigerten die Preise bei ausserordentlicher Knappheit von Roggen allmählich bis auf die enorme Höhe von 270 Mk. pr. t. Bei so hohen Preisen verringerte sich der Consum und die Kauflust erlahmte; es stockte der Mehlabsatz zu wiederholten Malen, und es war der Gesellschaft zeitweise nur unter grosser Anstrengung möglich, die Thätigkeit der Mühle zu erzwingen. Im strengsten Drittel des Jahres sogen in Folge Futtermangels die Klepreise an, das Rendement besserte sich, und trotz zeitweilig kleinerem Absatz gewährte derselbe bescheidenen Nutzen. Die Gesellschaft hat in 1891 27.290 t. Getreide vermahlen und dafür einen Gewinn von Mk. 35.273 einschliesslich des Übertrages von Mk. 1876 in 1890 — erzielt. Nach Mk. 24.700 Abschreibungen wird die Verteilung von 8 „% Dividende vorgeschlagen. Die sich um circa Mk. 14.000 höher stehenden Einkünften werden mit notwithstanding gewordenen Reparaturen, theueren Kohlepreisen und höheren Löhnen motivirt. In der Bilanz stehen die Bestände mit Mk. 751.252 zu Buch. In Baar und Effekten sind Mk. 848.964 vorhanden. Demgegenüber stehen Mk. 273.967 Creditoren.

Die Dampfmühle von Josef Thom & Sohn in Lemberg ist diese Woche sammt allen Wohnräumen und Getreidemagazinen mit grossen Vorräthen gänzlich niedergebrannt. Die Mühle war auf fl. 500.000 versichert.

Postsparrassen. In Angelegenheit der auf Einzahlungsblanquette zu schreibenden Bezeichnungen im Postsparrassenverkehre erliess der k. u. k. Handelsminister sub Zahl 4249 folgendens Erlass: »Zur Erleichterung der Buchführung der im Cheque- und Clearingverkehre theilnehmenden Contoinhaber, gestatte ich, dass die Contoinhaber in den durch die Postsparrassen ihnen ausgefolgten Einzahlungsblanquetten vor das auf der Vorderseite als erste Reihe gedruckte Wort »Szám (Number)» zur Bezeichnung der Contoinnmer ihrer eigenen Buches einen Buchstaben und eine 6-gliedrige Zahlengruppe, ohne Verpflichtung der Errichtung der Postgebühr, schreiben dürfen. Eine auf eine andere Stelle der Vorderseite oder auf die Rückseite wo hin immer geschriebene Anmerkung, oder solche Bezeichnungen, welche mehr als einen Buchstaben oder eine aus mehr als sechs Zahlen bestehende Gruppe enthalten, verfallen unter die Verpflichtung der Errichtung der in §. 20. des Erlasses betr. die Regelung des Cheque- und Clearingverkehrs festgesetzten Postgebühr. Budapest, am 20. Januar 1892. Baross, m. p.

Rein's Documentenmappe. Durch das Suchen bestimmter Schriftstücke geht viel Zeit verloren, wenn dieselben nicht strengte geordnet sind. Die in der nebenstehenden Figur abgebildete Documentenmappe von Eduard Rein, Geschäftsdicher-fabrik in Chemnitz (Sachsen), hilft diesem Uebelstande vollkommen ab. Dieselbe besteht aus zwei soliden, durch eine Schnur lose verbundenen und daher weiter und enger von einander zu stellenden Deckeln, zwischen welchen sich eine Anzahl cuvenfortartige Mappen aus starkem Papier befinden, welche zur Aufnahme der verschiedenen Schriftstücke bestimmt sind. Die uns vorliegende Documentenmappe enthält zwölf solche Couverts und können daher ebensowie verschiedene Acten, z. B. Versicherungspolizzen, Verträge, Kauf- u. Verkaufspapiere, Baupläne, Wertpapiere etc. aufbewahrt werden, bezw. mehrere Acten der gleichen Gattung in ein und demselben Fach. Jedes Couvert ist numerirt und auf der Innenseite drei vordere Beckeln aus ein Inhaltsverzeichnis vorgezeichnet, in welchem die Nummern und der Inhalt der einzelnen Couverts eingetragen werden können. Am Lager hält die Firma drei Grössen von dieser Documentenmappe. Nr. 1 ist 26,5 cm. hoch, 20 cm. breit, Nr. 2 33 cm. hoch, 24 cm. breit und Nr. 3 38 cm. hoch und 28,5 cm. breit. Jede solche Mappe enthält zwölf Abtheilungen oder Couverts, doch kann deren Anzahl beliebig vermehrt werden. Nach Wunsch fertigt die Firma auch noch andere Grössen an.

KERESKEDELEM ÉS FORGALOM.

A pesti molnárok és sütők gőzmalom részvénytársaságának igazgatósága azt határozta, hogy legközelebb egybehozott közgyűlésének részvényeit 25 frt = 12 $\frac{1}{2}$ % osztaléknak a kifizetéséig javaivalni.

A pesti hungaromalom-társaság 1891 december 31-iki zárómérlegének következtetése áll:

Vagyon: Malomszáma 294,919.37 frt, laképület-száma 37,985 frt, törzességi száma 292,094.33 frt, eszköz-száma 979,006 frt, anyagszáma 10,290.00 frt, számszáma 483.05 frt, zsák-száma 48,014.20 frt, raskészletek-száma 4203.93 frt, gabonakészletek 512,547.91 frt, örlemény-készletek a bizományi raktárokon levő készletekkel együtt 465,371.69 frt, biztosítási száma 18,137.74 frt, pénztári száma 10,633.68 frt, utánlevélti száma 7362.66 frt, értekezési száma 988.88 frt, váltószáma 12,888.77 frt, bankonkál követelések 166,069.15 frt, különféle adósk 520,738.33 frt; összesen 2,417,746.37 frt. — *Teljes* Résvény-száma 800,000 frt, tartalékalap 200,330 frt, átmenet-kadatok számlája 10,136.10 frt, biztosítók számlája 10,065.05 frt, munkás-hetegyélőpénztár 600 frt, munkásokégyező-alap 10,000 frt, Burchard kónalép 7676.40 frt, osztalék-száma 1054.50 frt, a részvényre-lecsatlósítási számlája 4150 frt, elfogadvány-száma 1,176,312 frt, különféle hitellek 146,826.90 frt; vesztésség-nyereség-száma: 1891. évi tiszta nyereség 36,851.59 frt, hozzászámnya az 1890. évi nyereséghezoltolt 8331.73 frt = 45,183.32 frt; összesen 2,417,746.37 frt.

A debreczeni István gőzmalom társulat mérlege az 1891. évről 117,544 frt 28 kr. tiszta nyereséget mutat fel, melynek hovatartozása az az igazgatóság 1. hó 23-án tartott ülésében azt határozta, hogy az 1891. évi nyereséget a közgyűlésnek 74,040 frt = 20% osztalék gyanánt való kiosztásánál, a fennmaradó 43,504 frt 28 kr. összegnek pedig különböző tartaleknapok dotálására, részben jótékony cselokra való felhasználásáért és a mandványának új számlára való átvitelét fogja javasolnia hozni.

Ausztria-Magyarország korpakivitele mult évi decemberben hivatalos kimutatások szerint 179,971 q-ra rugott (1890 decemberben 282,514 q-ra), ebből a mennyiségből Hamburgba és Brémába 2700 q ment, Németországba 174,928 q, Nagy-Britanniába 1100 q, Olaszországba 1632 q, Oroszországba 2 q, Svájcba 2 q és Romániába 7 q. — A behozatalt 13,229 q-t lett, a tavalyi ugyanazon hóval 18,098 q-hoz képest és pedig Triesztlől 873 q, Fiumból 634 q, Németországból 269 q, Olaszországból 3026 q, Oroszországból 100 q, Svájcól 569 q, Törökországból 3289 q, Romániából 3229 q, Szerbiából 136 q, Egyiptomból 632 q és ismeretlen helyről 472 q.

Az ausztriai szállítási adó ügyében az osztrák-magyar kiviteli egyesületnek egy küldöttéje dr. Steinböck osztrák pénzügyminiszternek egy kérvényt nyújtott át. A küldöttég kiemelte, hogy a forgalomnak tervezett megdrágítása okvetlenül káros hatással lesz a kivitelre, mert gyakran csak csekély különbözések a tarifáknak olcsóságok által, hogy egyes termékek kivitele lehetetlenné téssek. Egy szállítási adó a jelen pillanatban annál kevésbé volna helyén, mert a versenyző külföldi szállítási díjak mindjobban mérsékelik és a Triesztől át való kiviteli évről-évre nehezebb lesz. Dr. Steinböck pénzügyminiszter azt válaszolta, hogy az osztrák államvasutak a jelenlegi szállítási díjak mellett fenn nem állhatnak és okvetlenül be fog rájuk nézve annak a szükségessége következni, hogy tarifákat felcsússzók, és az adó volna a következtetés, hogy a magánvasutak is felmenekülnek a tarifáknak. A kivitelre nézve pedig meglehetősen mindegy, hogy a tarifák emeltek-e fel, vagy pedig egy szállítási adó léptetése-élebbe, mely által az államvasutak felmenekülnek annak a szükségességétől, hogy a tarifákat megdrágítsák. Különbön pedig e kérdés még nincs végleg eldőlvén. *Baqneben* osztrák kereskedelmi miniszter ugyégyen fogadta az also-ausztriai ipar-egyesület elnökét, *Metschker*, *Leinbauf* gabonafuvaros vezetői-kárral egyetemben, a ki a nevezett egyesület előadónak választott a szállítási adóügyben. A miniszter átvette az ipar-egyesület által a szállítási adó ellen feltesztett emiklatot és a jelen behatározott az osztrák adó ügy fölött és a beszélgetés folyamán kiemelte, hogy az osztrák államvasutak pénzügyi eredményeinek javítása, akár szállítási adó életbeleptetése által, akár a tarifák felemelése által előzikhatalan. Arra nézve nem nyilatkozott a miniszter, hogy a két rendezésből közül melyik van kilátásban. Sőt inkább, a miniszter megjegyzéséből csak annyit lehetett kivenni, hogy e tekintetben illetékes helyen még nem határoztaok véglegesén.

HANDEL UND VERKEHR.

Pester Müller- und Bäder-Dampfmühl-Actien-gesellschaft. Die Direction hat beschloffen, der demnächst stattfindenden Generalversammlung die Vertheilung einer Dividende von fl. 25 per Actie = 12 $\frac{1}{2}$ Percent in Vorschlag zu bringen.

Pester Walzmühl-Gesellschaft. Der Rechnungsabschluss pro 31. December v. J. zeigt folgende Bilanz: Activa: Mühlen-Conto fl. 294,919.37, Wolgebäude-Conto fl. 37,985, Amortisations-Conto fl. 292,094.33, Requisiten-Conto fl. 9299.06, Materialien-Conto fl. 10,290.00, Kohlen-Conto fl. 483.05, Sacks-Conto fl. 48,014.20, Sacks-Erzzeugungs-Conto fl. 4203.95, Getreide-Vorräthe fl. 512,547.91, Vorräthe an Mahlpneumons inclusive der Commissionssager fl. 465,371.69, Asse-uranz-Conto fl. 18,137.74, Cassa-Conto fl. 10,633.68, Nachnahmen-Conto fl. 7362.66, Effecten-Conto fl. 988.88, Wechsel-Conto fl. 12,888.77, Bankguthaben fl. 166,069.15, Diverse Debitoren fl. 520,738.33; Totale fl. 2,417,746.37. — Passiva: Acten-Conto fl. 800,000, Reservofund fl. 200,330, Transitorisches Conto fl. 10,136.10, Cautionen-Conto fl. 10,068.05, Arbeiter-Kranken-Unterstützungscassa fl. 6000, Arbeiter-Interstützungsfund fl. 10,000, Conrad Burchard-Conto fl. 7676.40, Dividenten-Conto fl. 1054.50, Conto der Actien-capital-Reduction fl. 4150, Acceptations-Conto fl. 176,312, Diverse Creditoren fl. 146,826.90; Gewinn- und Verlust-Conto: Reingewinn pro 1891 fl. 36,851.59, zuzüglich Gewinnvortrag vom Jahre 1890 fl. 8331.73; Totale fl. 45,183.32; Total fl. 2,417,746.37.

Die **István Dampfmühl Gesellschaft in Debrecz** weist pro 1891 einen Reingewinn von fl. 117,544.28 auf, bezüglich dessen Verwendung die Direction in ihrer am 23. J. M. abgehaltenen Sitzung beschloffen, dass die 17,544.28 einberufenen Generalversammlung vorzuschlagen, dass fl. 74,040 als 20% Dividende vertheilt und fl. 43,504.28 zur Dotirung der verschiedenen Fonds und zu wohltätigen Zwecken verwendet werden und der Rest auf neue Rechnung zu übertragen.

Der **Kleie-Export Oesterreich-Ungarns** umfasste im December v. J. nach amtlichen Ausweisen 179,971 q, gegen 282,514 q im December 1890. Davon nach Hamburg und Bremen 2700 q, nach Deutschland 174,528 q, nach Grossbritannien 1100 q, nach Italien 1632 q, nach Russland 2 q, nach der Schweiz 2 q, nach Rumänien 7 q. — Der Import umfasste 33,229 q gegen 18,098 q im gleichen Monate des Vorjahres, davon aus Trieszt 873 q, aus Fiume 634 q, aus Deutschland 269 q, aus Italien 3026 q, aus Russland 100 q, aus der Schweiz 569 q, aus der Türkei 3289 q, aus Rumänien 3229 q, aus Serbien 136 q, aus Egypten 632 q und unbekannter Provenienz 472 q.

In Angelegenheit der **Transportsteuer in Oesterreich** überreichte eine Deputation des österreichisch-ungarischen Exportvereins dem Finanzminister Dr. *Staudack* eine Petition. Die Deputation hob hervor, dass eine solche Vertheuerung des Verkehrs für den Export verderblich sein müsse, da oft schon kleine Differenzen in den Tarifen genügen, um die Austuhr einzelner Producte unmöglich zu machen. Eine Transportsteuer wäre im gegenwärtigen Augenblicke unwesentlicher am Platze, als vom concurrirenden Auslande die Frachtsätze immer mehr herabgesetzt werden und der Exporteure über Trieszt sich von Jahr zu Jahr immer schwieriger gestalte. Der Finanzminister Dr. *Staudack* erwiderte, dass die österreichischen Staatsbahnen bei den jetzigen Frachten nicht bestehen können und unbedingt in die Nothwendigkeit versetzt würden, binnen Kurzem ihre Tarife zu erhöhen. Die Folge davon müsste sein, dass die Privatbahnen gleichfalls mit den Tarifen in die Höhe gehen würden. Für den Export sei es nun ziemlich gleichgültig, ob eine Tarifierhöhung erfolgt oder nicht, da die Transportsteuer eingestülft wird, durch welche die Staatsbahnen der Nothwendigkeit entbunden würden, eine Hinaufsetzung der Tarife vorzunehmen. Uebrigens sei die Frage noch nicht definitiv entschieden. — In derselben Angelegenheit wurde der Präsident des Niederösterreichischen Gewerbevereins, *Metzger*, am 25. Februar im Vereine mit dem Generalsecretär der Fruchthörer, *Leinbauf*, welcher von dem genannten Verein zum Referenten über die Frage der Transportsteuer bestellt wurde, vom Handelsminister *Roques* empfangen und überreichte dem Minister die vom Gewerbeverein gegen die Einführung der Transportsteuer beschlossene Resolution. Der Handelsminister unterlieh sich mit dem Herren sehr eingehend über den Gegenstand und im Laufe der Conversation hervor, dass die Besetzung der Finanzämter Ergebnisse der Staatsbahnen, sei es durch Einführung der Transportsteuer, sei es durch Erhöhung der Tarife, unerlässlich sei. Der Minister sprach sich früher nicht anlässlich der Verhandlungen, bei beiden Massregeln in Aussicht genommen sei. Es ging vielmehr aus den Bemerkungen desselben nur so viel hervor, dass hierüber competentere ein endgiltiger Entschluss noch nicht gefasst worden sein dürfte.

Az osztrák államasvutak tarifágyé. Az osztrák államasvutak által a malnoknak engedélyezett 17, illetőleg 15%^{ig} nyofezika gyűben a reihenbergi kereskedelmi kamara kérvényt intézett az osztrák kereskedelmi miniszteriumhoz, mely következő kérelmet zárt: »A magányelőző es. kir. miniszterium kegyeskedjék intézkedni, hogy a malomvállalatok számára 10,000 kgr.-os kostrákmalomnak felérés céljából szállítandó gabonamennyiség után az államasvutak vonalán engedélyezett 17%-os és a magányelőző vonalán engedélyezett 15%-os tarifamértékül oly gabonaszállítmányokra is alkalmazassék, melyek nem közvetlenül malomvállalatokhoz vannak címzve, a melyekre nézve azonban szállítóleveleket, illetőleg kocsiokon való továbbítás esetén az illető malom bizonyítványát által kimutattatik, hogy a szállítmány csakugyan egy beföldi malomban öröleettet fel.

A leeds-i molnárszövetkezet - f. hó 23-án onnan jött hírek szerint - a listát ár 1¹/₂ sh.-gel emelte zsakonként.

Nagybritannia lisztbevitale a múlt hónapban, valamint az 1891. évi napiári evvel, 1890-nel összehasonlítva, volent cwt.:

Homán ?	1891. jan.	az 1891. jan. 31-ig végződő 12 hónap	1890. jan. 31-ig végződő 12 hónap	az 1890. jan. 31-ig végződő 12 hónap
Északi-Oroszország	—	12,855	—	11,196
Dél-Oroszország	—	63,671	6,255	185,028
Svédország	—	625	—	1,090
Norvégia	—	64	—	27
Dánia	—	9,298	694	21,744
Németország	1,590	364,476	14,446	894,838
Hollandia	—	4,853	20	22,834
Belgium	—	1,191	98	9,303
Csatorna-Szigetek	—	1,450	—	181
Franciaország	1,910	43,097	6,256	102,763
Portugália	—	196	—	—
Gibraltár	—	2	—	—
Ausztria	4,297	43,548	1,250	22,511
Olaszország	115,103	1,217,393	119,030	1,369,887
Rómánia	—	1,250	1,250	9,492
Bulgária	—	441	—	200
Asszi Törökország	—	1,000	—	1,758
Egyiptom	—	560	—	6
Bombay	—	3,937	3,800	6
Bengalia	—	—	—	25
Dél-Ausztrália	4,786	42,381	—	39,231
Victoria	4,825	107,316	—	80,551
Új-dél-Wales	—	6,707	—	11,001
Új-Seeländ	—	536	—	377
Kanada	750	1,029,243	3,014	933,019
Új-Fundland	—	4	—	412
Egyes. Áll. atl. kikötők	1,363,445	12,578,281	1,025,373	10,729,188
» Pacific »	—	1,124,754	35,314	1,296,612
Chile	1,100	35,352	—	—
Brazília	—	26,376	4,900	124
Bri-Keletindia	—	4	—	170
Argentína	—	557	—	27,687
Columbia	—	46	—	2,000
Falkland-Szigetek	—	867	—	—

Összesen 1,497,556 16,728,003 1,277,970 15,773,336

A trapezunti liszt-piacz hítelek értesítések szerint az orosz gabona és liszt-kivitel tilalom következtében nem szeresheti be a lisztcsikésletet Odessából és Batumból és teljesen nélkülöz a finomabb lisztfajákat. A samsuni »Amasia« gőzmalomban örül listát arra 40%^{ig} emelkedett néhány nap alatt 675 frtór 950 frtá, a jóval csakélyosabb minőségű, a. o. árnyégy kenyérliszt árá pedig 5 frtór 750 frtá emelkedett (aranybár 7 káros zszokban). Előrelátandó, hogy ezek az árak is emelkednek fognak, úgy, hogy a világot környezető a többi kormányok a tartományból származó gabonamérek kivételének megállítását ajánlotta. Ezt azonban a kormány nem fogadta el. Ily körülmények közt a magyar lisztet, mely eddig az orosz, francia és román gyártmányokkal nem versenyezhetett, előnyösen lehetne a trapezunti piaczon értékesíteni. A nevezett piac év isztbevitale mintegy 360,000 frt értéket képvisel. Az Anatóliai hebeljelen jóval vizimanel az aránytalman magas szállítási díjak miatt nem versenyezhetnek. Egy trapezuntit 30 hétéli csemémetnek neve és feltételei a Tudakozó Irodában megdthatók, keszkek nyilatkozott magyar malomkai üzleti összekötésbe lépni.

Die Tarifangelegenheit der Oesterreichischen Staatsbahnen. In angelegentlich den Müllern gewidmeten Reichenberger Handelskammer eine Petition an das öst. Handelsministerium, welche mit der Bitte schließt: »Das hohe k. k. Handelsministerium wolle verweisen, dass die seit dem 1. Februar 1892 in Kraft befindliche Fracht-Ermässigung für den Bezug von Getreidesendungen in Waggonladungen zu 10,000 Kgr. durch Mühlenablassments zum Zwecke der Vermahlung, im Ausmasse von 17% auf den Linsen der k. k. österr. Staatsbahnen und von 15% bei den Privatbahnen im Rückvergnahmswege auch auf solche Getreidesendungen Anwendung finde, die nicht direct an Mühlenablassments adressirt sind, bezügl. die sich durch Ansuchen nachtrübe, beziehungsweise bei Weterversand durch Fuhrwerke mittelst einer Besätigung des bezehenden Mühlenablassments der Nachweis der thatsächlichen Vermahlung in einer inländischen Mühle erbracht wird.

Der Müllerverband in Leeds hat - wie unten 23. d. M. von dort gemeldet wird - die Mehreise um 1/16 sh. pr. Sack erhöht.

Die Mehl-Einfuhr in Grossbritannien betrug im vorigen Monat, sowie im Kalenderjahr 1891, verglichen mit 1890, in Cwts :

Ans	12 Monate Jan. 1891	12 Monate end. 31. Jan. 1891	12 Monate Jan. 1890	12 Monate end. 31. Jan. 1890
Nord-Russland	—	12,855	—	11,196
Süd-Russland	—	63,671	6,255	185,028
Schweden	—	625	—	1,090
Norwegen	—	64	—	27
Dänemark	—	9,298	694	21,744
Deutschland	1,590	364,476	14,446	894,838
Holland	50	4,853	20	22,834
Belgien	—	1,191	98	9,303
Canal Inseln	—	450	—	181
Frankreich	1,910	44,097	6,256	102,763
Portugal	—	195	—	—
Gibraltar	—	2	—	—
Italien	4,297	43,548	1,250	22,511
Oesterreich-Ungarn	115,103	1,217,393	119,030	1,369,887
Rumänien	—	1,250	1,250	9,492
Bulgarien	—	441	—	200
Türkei, asiat.	—	1,000	—	—
Ägypten	—	560	—	1,758
Bombay	—	3,937	3,800	6
Bengalen	—	—	—	25
Süd-Australien	4,786	42,381	—	39,231
Victoria	4,825	107,316	—	80,551
Neu-Süd-Wales	—	6,707	—	11,001
Neu-Seeland	—	536	—	377
Canada	750	1,029,243	3,014	933,019
Neufundland	—	4	—	412
Ver. St. atl. Häfen	1,363,445	12,578,281	1,025,373	10,729,188
» Pacific »	—	1,124,754	35,314	1,296,612
Chili	—	1,100	35,352	—
Brazilien	—	26,376	4,900	124
Britisch W.-Indien	—	4	—	170
Argent. Republik	—	557	—	27,687
Columbia	—	46	—	2,000
Falkland-Inseln	—	867	—	—

Zusammen 1,497,556 16,728,003 1,277,970 15,773,336

Der Trapezunter Mehlmarkt ist in Folge des russischen Mehl- und Cerealienausfuhrverbotes nicht im Stande seinen Bedarf aus Odessa und Batum zu decken und die feineren Mehlsorten fehlen dort gänzlich. Der Preis des in der Samson »Amasia« Dampfmühle erzeugten Mehles ist innerhhalb einiger Tage um 40% gestiegen, nämlich von fl. 675 auf fl. 950 und das sogenannte armenische Brodmehl, welches früher fl. 5 kostete, stiez auf fl. 750. Voraussichtlich werden auch diese Preise die Höhe gehen, so zwar, dass der Gouverneur des Vilajets das Verbot der Ausfuhr der inländischen Cerealien der türkischen Regierung proponierte. Die Regierung lehnte aber diesen Vorschlag ab. Unter solchen Umständen könnte das ungarische Mehl, welches bisher mit den russischen, französischen und rumänischen Fabrikaten zu concurriren nicht im Stande war, am Trapezunter Markte vortheilhaft verwerthet werden. Die Mehlzufuhr des genannten Marktes repräsentirt jährlich fl. 30,000. Die im französischen Anatoien sich befindenden Wassermühlen sind wegen der überaus hohen Frachtpreise nicht im Stande zu concurriren. Eine Trapezunter Firma, deren Name und Bedingungen im Informations-Bureau des Handelsministeriums zu erfahren sind, erklärte sich bereit mit ungarischen Mühlen in Geschäftverbindung zu treten.

Lisztbevitel Törökországban. Konstantinápolyi lapokban, így többek közt a »Stamboul« című lapban (fehr. 19-iki szám), a külföldi liszt behozatalának megállítását haragdozták. Felhozzák, hogy Odesszában a hatóságos súlyos hírségben avatásztalnak el egy kereskedőt, aki Marselleiből hamisított lisztet importálta, továbbá, hogy a párisi »Revue Scientifique« szerint olasz kereskedők márványtoronyt kerék a lisztet, sőt barytal is. A nevezett konstantinápolyi lap egy cikkijében arra emlékeztet, hogy néhány évvel ezelőt a görök kormány meg is tiltotta a marsellei liszt behozatát, mert ezt a lisztet hamisítottak találták; azt a gyönyört fejezi ki, hogy a külföldi lisztet általában meg vannak hamisítva, elmondja, hogy Konstantinápolyban a »külföldi« lisztből sültöt kenyér keserű és rossz szaga és azt az óhaját fejezi ki, hogy a külföldi liszt behozatát Törökországban tilták meg.

Franciaország buza- és lisztbeviteléről és kitéveléről a hivatalos közlemények az 1892. január 1-től január 31-ig terjedő időre következő számmal (hatételek) fel:

	Buza	Liszt
Behozatal	1.847,106 q	172,553 q
Kivitel	37 „	3.960 „
Nettó-behozatal	1.847,069 q	168,593 q
Nettó-kivitel	— „	— „
Datum	— „	— „
A m. é. augusztus 1-től f. é. január 31-ig terjedő időnyében:		
	Buza	Liszt
Behozatal	14.432,345 q	640,904 q
Kivitel	5,348 „	52,167 „
Nettó-behozatal	14.426,997 q	588,737 q
Nettó-kivitel	— „	— „

A lisztet buzára számítván, f. é. 70 kgr. lisztet számítva 100 kgr. buza után, a kivétel m. é. augusztus 1-től f. é. január 31-ig 15.267.478 q búzát tesz, 75 kgr. átlagos sültét véve fel, a kivétel az előző évek megfelelő időszakához képest hirtelen volt: 1891—92: 50.536.037 q; 1890—91: 7.695.469; 1889—90: 5.262.870; 1888—89: 9.431.451; 1887—88: 5.014.286; 1886—87: 6.723.296; 1885—86: 3.203.612; 1884—85: 9.525.860; 1883—84: 7.131.056; 1882—83: 8.800.204; 1881—82: 7.685.730; 1880—81: 11.747.731; 1879—80: 15.010.681.

Az Egyesült Államok nagybán matom-központ- jainak listzerelése a f. é. január 31-án végződő heten, összerésenlítva a múlt év ugyanzsm hetével, volt:

	Malmok	Termelt liszt	
		1892	1891
	Xapi	hbl.	hbl.
Minneapolis	22	40,000	137,700
St.-Louis	18	16,785	48,850
Milwaukee	7	9,500	48,450
Duluth	2	3,500	16,688
Buffalo	12	8,275	31,000
Indianapolis	6	3,315	4,435
Evansville	8	2,000	8,600
Baltimore	2	2,550	10,200
Minnesota (Minneapolisot ki- vétel nélkül)	16	8,200	34,293
Dakota	5	2,000	5,100
Wisconsin (Milwaukee-t ki- vétel nélkül)	4	2,400	8,903
Összesen	102	98,525	361,756

STATISZTIKA.

Fiume és Trieste lisztforgalma. A f. évi január hóban a következő magyar liszt érkezelt vasuton Fiumeba és Triestbe: Budapest 33.339,00 q, Debreczen 3.645,00 q, Eszék 1.222,00 q, Temesvár 1.315,00 q, N.-Várad 606,00 q, Károlyváros 694,00 q, Arad 693,00 q, Szeged 507,00 q, Losonez 306,00 q, Miskolc 300,00 q, Hatvan 300,00 q, N.-Kiskülna 203,00 q, M.-Vásárhely 204,00 q, Gyöngyös 200,00 q, Yenezse 102,00 q, V.-Kula 102,00 q, Ilatvan 100,00 q, Mohács 100,00 q; összesen 46.678,00 q. A magyar piacokról ugyanezen a hónapban idők alatt Triestbe 25.855 mázsa liszt érkezett. A megjelölt év január havában a Fiumeba szállított liszt mennyisége 55.982 mázsa, míg a Triestbe szállított liszt 6983 mázsa lett ki.

Németország buzabehozatala a legutolsó négy év alatt következőké alakult:

Der Mehlimport in der Türkei. In Konstanti- nopolier Blättern, so unter anderen in der Nr. von 19 Februar des »Stamboul«-beiliegenden Blattes, werden Stimmungen laut gegen die Gestaltung der Einfuhr von ausländischem Mehl ausgesprochen. Es wird vorgetragen, dass in Odessa die Behörden einen Kaufmann mit schlechten Siraßen belegten, weil er aus Marseille gefälschtes Mehl importierte, ferner, dass nach einem Mittheilung der »Pariser«-»Revue Scientifique« (italienische Kaufleute das Mehl mit Marmorstein und mit Baryt mischen. — Der Verfasser eines Artikels in genannten Blatte erinnert darauf, dass die türkische Regierung vor einigen Jahren den Import von Marseille Mehl verboten hat, weil dieses Mehl als gefälscht befunden wurde; drückt seinen Verdacht aus, dass das ausländische Mehl »übrigens gefälscht ist, sagt, dass in Konstantinopel das aus ausländischen Mehl gebrauchte Brod bitter ist und schlecht riechend und schliesst mit dem Wunsche, dass die Einfuhr von fremdem Mehl in der Türkei verboten werde.

Ueber den Weizen- und Mehl-Import- und Export Frankreichs weisen die amtlichen Publicationen für die Zeit vom 1. Januar bis 31. Januar 1892 folgende Ziffern auf:

	Weizen	Mehl
Import	1.847,106 q	172,553 q
Export	37 „	3.960 „
Netto-Import	1.847,069 q	168,593 q
Netto-Export	— „	— „
In der Campagne vom 1. August v. bis 31. Januar d. J.:		
	Weizen	Mehl
Import	14.432,345 q	640,904 q
Export	5,348 „	52,167 „
Netto-Import	14.426,997 q	588,737 q

Bei Umrechnung des Mehles in Weizen, auf Basis von 70 kgr. Mehl = 100 kgr. Weizen, stellt sich die Einfuhr von 1. August v. J. bis 31. Januar d. J. auf 15.267.478 q Weizen. Bei einem Durchschnittsgewichte von 75 kgr. umfasste der Import in der genannten Periode im Vergleiche zur entsprechenden Zeit früherer Jahre in Hektoliter a 75 kgr. ausgedrückt: 1891—92: 20.336.657; 1890—91: 7.695.469; 1889—90: 5.262.870; 1888—89: 9.431.451; 1887—88: 5.014.286; 1886—87: 6.723.296; 1885—86: 3.203.612; 1884—85: 9.525.860; 1883—84: 7.131.056; 1882—83: 8.800.204; 1881—82: 7.685.730; 1880—81: 11.747.731; 1879—80: 15.010.681.

Die Mehlproduction in den Mühlenzentren der Vereinigten Staaten betrug in der mit 30. Januar endenden Woche, verglichen mit der Parallelwoche des Vorjahres:

In	Anzahl der Mühlen	Tägliche Leistungsfähigkeit in Hbls.	Mehlproduction, 1892 im Vor-	
			bls.	jahr Bbls.
Minneapolis	22	40.000	137,700	137.690
St.-Louis	18	16,785	50,650	48,850
Milwaukee	7	9,500	53,850	48,450
Duluth	2	3,500	16,688	16,719
Buffalo	12	8,275	31,000	31,500
Indianapolis	6	3,315	4,435	4,435
Evansville	8	2,000	8,600	8,200
Baltimore	2	2,550	10,200	10,500
In Minnesota (ausser Minne- apolis)	16	8,200	34,293	30,853
In Dakota	5	2,000	5,100	4,293
In Wisconsin (ausser Mil- waukee)	4	2,400	8,903	10,868
Zusammen	102	98,525	361,756	370,538

STATISZTIKA.

Mehlfuhren in Fiume und Triest. Im Januar kamen folgende Quantitäten ungarischen Mehles in Fiume und in Triest an: aus Budapest 33.339,00 q, Debreczen 3.645,00 q, Eszék 1.222,00 q, Temesvár 1.315,00 q, Losonez 306,00 q, Miskolc 300,00 q, Delta 300,00 q, Gr.-Kiskülna 205,00 q, M.-Vásárhely 204,00 q, Gyöngyös 200,00 q, Velemze 102,00 q, V.-Kula 102,00 q, Ilatvan 100,00 q, Mohács 100,00 q; zusammen 46.678,00 q. — Von ungarischen Märkten kamen während derselben Zeitperiode 25.355 Mtr. Mehl nach Triest. Im Monate Januar des Vorjahres gelangten 55.982 Mtr. Mehl nach Fiume, während die Mehlfuhr nach Triest 5983 Mtr. betragen hat.

Deutschlands Weizenimport gestaltete sich in den letzten vier Jahren wie folgt: Von dem eingeführten Weizen kamen in 1891:

Behozott:	1888	1889	1890	1891
Ausztria-Magyarországból	1.202.720	1.347.252	1.111.730	751.581
Oroszországból	1.496.050	3.010.615	3.706.385	3.155.871
Egyesült Államokból	21.810	29.893	519.884	1.446.781
Romániából	?	254.793	617.957	428.529
Belgiumból	96.584	134.602	185.231	377.148
Németalföldről	242.065	195.318	210.412	277.391
Brit-Keletindiai	?	814	9.380	242.144
Argentínából	?	200	77.818	123.970
a statisztikai kimutatóskö- nnek meg nem nevezett országokból	?	131.300	165.510	218.734

Látható ebből, hogy az egyes országok kereskedése a huzabehozatalban a legutolsó évben nem lényegesen módon változott. Oroszországból 1891-ben 1890-hez képest ugyan még több hozottolt be, a mennyiben 1890-ben Oroszországból került a bevitt mennyiség 53%-a, 1891-ben pedig 57%-a. Ausztria-Magyarország behozatala ellenben, mely 1890-ben 16%-át tette az összes bevételnek, 1891-ben 8,3%-ra esékent; Romániából is jóval csekélyebb volt a behozatal, mely ellenben az Egyesült Államok, melyek 1888-ban és 1889-ben csak nagyon keveset szállítottak, 1890-ben 1/3 millió q-nál többet hozott szállítottak Németországra. Keletindia és Argentína is azon országok közé tartoznak, melyek behozatala egyre fontosabb lesz.

Az északamerikai Egyesült-Államok és Európa diétmiser-fogyasztásáról az ugynevezett Commissioner of Labor 6. évi jelentése igen érdekes összeháttalítást tartalmaz fejekint és évenként és pedig a fogyasztók mindkét cserben vaspari munkások és családjak.

	Egyesült-Államok	Európa
Burgonya	4-51 bush.	5-50 bush.
Czukor	81-25 font	22-65 font
Vaj	44-18 "	24-62 "
Hús	178-54 "	74-77 "
Töjás	13-36 lucsat	13-52 lucsat
Liszt	306-13 font	219-68 font
Kávé	6-61 "	3- "
Téa	6-31 "	6-36 "

Az egy családra eső költségnek a mindenféle élelmiszerekért az Egyesült-Államokban 248-65 d-t, Európában 222-52 d-t tesznek. A közül a 2490 család közül, melyekre a fenti összeállítás vonatkozik, 140 a saját háza lakik, az arány tehát körülbelül 1:5, míg az Európában tekintelve jövö 770 család közül csak 33-nak van saját háza, az arány 1:25. Az Unionban 1782 munkáscsalád-nak egyenként átlag 4-1 lakóhelyisége van, míg az európai családok csak 3-7-et képesek felmutatni. Az utóbbi családok nagyobbak mint az előbbiek, 2490 amerikai családban 1017 esetben a család-mint az egyedül keresö, 770 európai családban csak 287 apa táplálja egyedül hozzátartozóit. További érdekes összehasonlítást kepez meg a következő, mely az említett országokban a mellics kiadásokra vonatkozik.

	Egyesült-Államok	Európa
Élelbitöltés	21- d	94-9 d
Vagyoniöltés	6-8 "	2-38 "
Munkászervezetek	6-01 "	6-28 "
Fgyéb szövetkezesek	10-60 "	7-55 "
Váltság	7-83 "	4-23 "
A szerzet esieleketei	4-13 "	2-53 "
Könyvek	6-21 "	4-65 "
Szemes italok	19-69 "	21-77 "
Más kiadások	30-62 "	17-17 "

Összes kiadások átlaga az Egyesült-Államokban fejekint 110-88 dollárt tesz, Európában pedig 82-25 dollárt; míg az átlagos bevétel az európai családoknál egyenként 88-47 dollárt tesz, addig az Egyesült-Államokban 124-11 dollárt.

GAZDASÁGI KÖZLEMÉNYEK.

A tengeri-termelés Északamerikában a leg-utóbbi 20 év alatt 111 százalékkal szaporodott, a bevett terület pedig 412.000 acre-ről növekedett, a tengeri-termelés értéke azonban esékent; a tengeri árá 1889-ben osztrák értékben volt; aránytábszáma 1.357.000.000 (2.714.000.000 márk), 1889-ben pedig csak 1.250.000.000 márk. A termelés növekedése 142 százalékos lett, 870.000.000 bushról ugyanis 2.113.900.000 bushre. — Az egész Földön 94.500.000 acre van tengerparti bevett és pedig az északamerikai Egyesült-Államok (78 $\frac{1}{2}$ millió) után sorban

	aus	1888	1889	1890	1891
Oesterreich-Ungarn	1.302.720	1.347.252	1.111.730	751.581	
Russland	1.496.050	3.010.615	3.706.385	3.155.871	
Vereingte Staaten	21.810	29.893	519.884	1.446.781	
Rumänien	?	254.793	617.957	428.529	
Belgien	?	96.584	134.602	185.231	
Niederland	?	242.065	195.318	210.412	
Britisch-Ostindien	?	?	814	9.380	
Argentinien	?	?	200	77.818	
im statist. Verzeichniss	?	?	131.300	165.510	

nicht ben. Ländern 131.300 165.510 218.734
Man sieht also, dass der Antheil der einzelnen Länder an der Weizeninfuhr im letzten Jahre eine nicht unwesentliche Verschiebung erlitten hat. Russlands Antheil ist allerdings 1890 auf 1888 noch gestiegen, indem von dort in ersterem Jahre 56% in letzterem fast 57% der gesammten Einfuhr kamen. Dagegen ist die Einfuhr aus Oesterreich-Ungarn, die 1890 16% der Gesammteinfuhr ausmachte, auf 8% zurückgegangen; 16% der Gesammteinfuhr war die Einfuhr beträchtlich geringer, als im Jahre 1890, wogegen die Vereingten Staaten, deren Einfuhr 1888 und 1889 nur sehr gering war, 1890 mehr als 1/3 Million q Weizen in Deutschland importirten. Auch Ostindien und Argentinien sind in die Länder einzureihen, deren Import an Bedeutung gewinnt.

Ueber den Nahrungsmittel-Verbrauch in den Vereingten Staaten Nordamerikas und in Europa, ein 6. Jahresbericht des sogenannten Commissioner of Labor eine interessante Zusammenstellung pr. Kopf und Jahr, und zwar sind in beiden Fällen die Consumenten Eisenarbeiter mit ihren Familien.

	Vereingte Staaten	Európa
Kartoffeln	4-51 Bush.	5-50 Bush.
Zucker	81-55 Pfd.	22-65 Pfd.
Butter	44-18 "	24-62 "
Fleisch	178-54 "	74-77 "
Eier	13-36 Diz.	13-52 Diz.
Mehl	306-13 Pfd.	219-68 Pfd.
Kaffee	6-61 "	3- "
Thee	6-31 "	6-36 "

Die durchschnittlichen Kosten auf die Familie für jedwede Art Nahrungsmittel betragen in der Union D. 248-65, in Europa dagegen D. 222-52. Von 2490 Familien in der Union, auf die der Bericht sich stützt, ist in 40 Fällen das Haus, in dem sie leben, ihr Eigenthum, also etwa in dem Verhältniss 1:5, während von den die in Betracht gezogenen europäischen 770 Familien nur 33 ein eigenes Haus besitzen oder etwa 1:25. Weiter verfügen 1782 Familien in der Union über je 4-1 Wohnräume, während für die europäischen Familien nur je 3-7 angegeben sind. Die letzteren Familien sind grösser als die ersteren. In 2490 amerikanischen Familien ist in 1017 Fällen der Familienvater die einzige erhebliche Kraft, von 770 europäischen Familien ernähren nur 287 Väter einzig und allein ihre Angehörigen. Eine weitere interessante Zusammenstellung hinsichtlich der Nebenausgaben in den angeführten Ländern ist folgende:

	Ver. Staaten	Európa
Lebensversicherung	D. 21- "	D. 9-49 "
Eigenhumsversicherung	6-08 "	2-38 "
Arbeiter-Organisationen	6-90 "	6-28 "
Andere Organisationen	10-60 "	7-55 "
Religion	7-86 "	4-53 "
Wahlkosten	4-13 "	2-35 "
Büchswerke	6-21 "	4-65 "
Berausende Getränke	19-60 "	21-77 "
Andere Zwecke	30-62 "	17-17 "

Der Durchschnitt der Gesammkosten für alle Zwecke auf den Kopf in den Vereingten Staaten beläuft sich auf D. 110-88 gegen D. 82-25 in Europa; während das Durchschnittseinkommen auf den Kopf für europäische Familien sich auf D. 88-47 bezieht, erscheint für die Vereingten Staaten die Ziffer D. 124-11.

LANDWIRTSCHAFTLICHE.

Die Maiscultur Nordamerikas hat sich in den letzten 20 Jahren um 111% die Anbaufläche auf 41.220.000 Acres gestiegen, aber der Werth der Maisernte fiel; er betrug 1889 in feststehender Währung: 606 ungernehten fl. 1.357.000.000 (Mark 2.714.000.000), 1890 dagegen nur fl. 1.250.000.000. Die Steigerung der Production bezieht sich auf 142%, nämlich von 870.000.000 Bushl. auf 2.113.900.000. — Auf der ganzen Erde sind 64.500.000 Acres mit Mais bestellt und zwar rangiren hinter der nordamerikanischen Union mit rund 78,

következnek a következő országok következő bevetelt területtel: Magyarország 4.800.000, Oroszország 4.700.000, Franciaország 1.500.000, Németország 1.400.000, Portugália 1.300.000, Ausztria 900.000 és Kanada 190.000 acre. — A többi tengeri termelő országokra nézve nincsenek meghibázott adataink a bevetelt területtel. Mexikó termel 3.200.000 t. Közép-Amerika 180.000, Chile 100.000, Uruguay 50.000, Argentína 80.000, Algír 28.000, Egyiptom 300.000, Szerbia 130.000, Románia 100.000, Görögország 100.000 és Spanyolország 1.050.000 tonnát.

SZEMÉLYI HIREK.

Höfner Herzsó f. Az I. úvidéki híveimermal tulajdonosa. **Höfner Herzsó**, e hó 18-án halt meg Bujdán, életének 41-ik évében. A meghaldogult iparunknak egy kiváló képviselője volt és tisztelői szamosan voltak, kiknek őszinte részvete mellett e hó 11-én volt a temetése.

KÖZLEKEDÉS-ÉS TARIFAÜGY.

Az Adria hajóiraja. Az Adria m. kir. tengerhajózási részvénytársaság, melinek 3.000.000 frinyi elsőbbségi kötvényei e hó 16-án kibocsátának, jelenleg izenék elsőosztályú gőzhózó áll. A hajóflóomány még ez év folyamánban újabb beszerzendő 12 gőzhózó. 1903-ban újabb három ez osztályú még öt elsőosztályú gőzhózó fog szaporítani. Tekintetel ez Angolország legelő hajóirajában később tengeri hajók számára és mősége, az Adria a legelőközből hasonló vállalatok sorába lép és ezekkel a verseny minden tekintetben kiállja. A hajóraj jelenleg 22.000 tonnát meghaladó hordképességet képvisel, mely az év folyamán már 24.000 tonnával emelkedik; 1893-ban az Adria hajóiraja már 26.000 tonna hordképességgel fog bírni. E hajók összerétele, mely a 8.000.000 friny elsőbbségi kötvénynek zálogként szolgál, ezáltal a 7 millió forintot fogja elérni.

A hajózáás egész Dunán megnyitván, a Lloyd-gőzhózó az Al-Duna kikötőivel való forgalmat I. é. február 27-én ismét megkezdék.

Szállítási kedvezmények és tarifa-ügyek.

Értéktel. Osztrák-magyar-francia vasuti kötélek. 1892. március 16-án az osztrák-magyar-francia vasuti kötélek állaposa III. évez 2. feleletében (galtona kötélek állaposa) az I. pótlék lép életbe. (Verend. Bl. 29/114.)

Lizette. Budapestról Trisztoe a hivatalos díjtétellel való kezesítés 27 kr. 100 kgr.-ként. Viszterizati utján viszonozás, legtovább azonban 1892. december hó végéig. A szállítási díj korai és bevezetésenként legalább 10.000 kgr. utján fizetendő és a költségeknek valamely részét kikötőbe kell elszámoltatni. (Verend. Bl. 29/121.)

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK.

Budapest, 1892. febr. 27-én. (Kálnoky és Simon.) Piacunk helyzete nem változott és az árak megmaradtak múlt heti magasságukban, mivel az árak továbbá esakkenése a bura-árak folytán nem volna természetes, viszont pedig az árelemek-és lehetősége addig ki van zárva, mi a fogyasztási viszonyok nem javulnak és a készletek nyomozottk maradtak. A hét vége felé jöttek ugyan létre néhány kisebb eladások a kivétel, nevezetesen Franciaország és Angolország számára, ezek a kötések azonban csak erőltettek voltak és csak áldozatok árán voltak kivételök. A beföldön az ízlet állandóan igen korlátolt maradt; mindenki el van látva árval és képtelen a februári kötelezettségeknek megfelelni; ebből világosan az tűnik ki, hogy minden kereskedő és minden fogyasztó többet vásárol, mint a mennyit vásárolnia kellett volna, vagy világosabbá válik a fogyasztást mindenki túlszédül. Ennek epepótló oroszozere malmainak územének korlátozása volna, melynek nem az életréladásokhoz, hanem a tényleges elszállításokhoz kell alkalmazkodnia. **A lakornáruanyagok** forgalma állandóan kedvelten halgatult.

Mai átlagos jegyzéseink:

0	1	2	3	4	5	6
16.40	16.10	15.80	15.40	15.—	14.50	14.20
		7	8 sz.	F	G	
		12.80	8.20	4.80	4.80	

Millionen, Ungarn mit 1.800.000, Italien mit 4.700.000, Frankreich mit 1.500.000, europaisches Russland mit 1.400.000, Portugal mit 1.300.000, Oesterreich mit 900.000 und Canada mit 190.000 Acres als Hauptländer. — Von den andern Mais bauenden Ländern fehlen zuverlässige Angaben über die Anbaufläche. Mexiko produciert 3.200.000 t Mais, Central-Amerika 180.000, Chili 100.000, Uruguay 50.000, Argentinien 80.000, Algier 28.000, Egypten 300.000, Serbien 130.000, Rumänien 100.000, Griechenland 100.000 und Spanien 1.050.000 t.

PERSONALNACHRICHTEN.

Rudolf Höfner f. Der Besitzer der I. Neusatzter Walzmühle, Rudolf Höfner, ist am 9-ten d. M. in Neusatz gestorben. Der Verlebte war ein hervorragender Vertreter unseres Fa-hes und zählte zahlreiche Verehrer, unter denen aufrichtiger Theilnahme die Bestattung am 11. d. M. stattfand.

VERKEHRS- UND TARIFWESEN.

Der Schiffspark der «Adria». Die Seeschiff-Fahrt-Aktiengesellschaft «Adria», deren Prioritäts-Obigationen im Betrage von 3 Millionen Gulden am 16. d. zur Emission gelangen, besitzt derzeit einen Schiffspark von zwölf erstklassigen Dampfern. Im laufenden Jahre noch wird derselbe um neunzusachsende zehln, im Jahre 1893 durch weitere drei und sodann um fünf erstklassige Dampfer vernehrt werden. Sowohl hinsichtlich der Anzahl, als der Qualität dieser in den ersten Werften Englands hergestellten Seeschiffe wird sich die Adria dadurch in die Reihe der ersten derartigen Unternehmungen erheben und jeden Vergleich mit den bestausgerüsteten Schiffahrt-Gesellschaften bestehen können. Dermalen repräsentirt der Schiffspark eine Tragfähigkeit von über 22.000 Tonnen, im Laufe dieses Jahres erhöht sich dieselbe bereits um 24.000 Tonnen und im Jahre 1893 wird die Flotte der «Adria» über eine Tragfähigkeit von 56.000 Tonnen verfügen. Der Gesamtwert dieser Schiffe, welche als Pfand für die Prioritätsanleihe von fl. 3.000.000 dienen, wird sodann die Höhe von 7 Millionen Gulden erreichen.

Der Schiffahrtsherhöhung auf der ganzen Donau zufolge haben die Lloyd-Dampfer die Fahrten nach den Häfen der unteren Donau am 27. Februar wieder aufgenommen.

Transportbegünstigungen und Tarifeisen. Oesterreich-ungarisch-französischer Eisenbahnpakt. Mit Gültigkeit vom 1. März 1892 wird der Nachtrag I. zum Tarif Tiest Bl. Heft 2 (Annahmefür für Getreide etc.) für den Oesterreichisch-ungar.-Französischen Eisenbahnpakt eingeführt. (Verend.-Bl. Nr. 29/114.)

Für Mehl vom Endplatz nach Triest Nachlass vom bestehenden Frachttarife pro 100 kgr. 27 kr. im Rückvergütungsweg bis auf Waidorf, hingegen aller bis Ende Dezember 1892 die Frachtabzahlung hat für mindestens 10.000 kgr. pro Wagon und Frachttarif zu erfolgen und die Sendungen müssen nach einem bestimmten Hafen verschifft werden. (Verend. Bl. Nr. 29/124.)

MARKTBERICHTE.

Budapest, 27. Februar 1892. (Kálnoky & Simon.) Unsere Marktlage ist im Laufe dieser Woche unverändert geblieben und Preise haben sich auf ihrem vorwöchentlichen Niveau erhalten, da ein weiterer Rückgang in Anbetracht der Weizenpreise unnatürlich wäre, während eine Steigerung insolange unmöglich als die Consumverhältnisse sich nicht bessern und die Lager reichende bleiben. Es wurden wohl gegen Schluss der Woche einige Quantitäten für den Export namentlich nach Frankreich und Grossbritannien verkauft, doch waren diese Abschüsse erzwungen und nur mit Opfern durchzuführen. Das Geschäft im Inlande blieb andäher sehr beghrennt; alle Welt ist mit Ware versehen und außer Stande den eingegangenen Februar-Vergleichungen zu entsprechen; hieraus erhellt am deutlichsten, dass jeder Händler und jeder Consumist mehr gekauft als er hätte kaufen sollen, oder deutlicher gesagt, Jederman den Consum überschätzt hat. Das einzige Remedium hierfür liegt in der Einschränkung des Betriebes unserer Mühlen, welcher sich vorzüglich nicht den gemachten Verkäufen, sondern den Ablieferungen akkommodiren muss.

Futtermstoffe verkehren in anhaltend lustloser Haltung. Wir notiren heute durchschmittlich:

Nr.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
	16.40	16.10	15.80	15.40	15.—	14.50	14.20	12.80	8.20
					F	G			
							4.80	4.80	

Amsterdam, 1892. február 19-én. (Oelsner F.)

A lírát változtatlan tartotta magán és pedig csaknem valamennyi fajlában; az amerikai búzaszisztek inkább valamivel lanyhabbnak mondhatók a nagymennyiségű hozatok következtében. Eladások befelől és magyar árúban jöttek létre azonnali szállításra és határdekre. A legközelebbi fajtak kereslete Államoktól tart. — Az atlanti kikötőkhöz való kivitel a január 30-án végződő héten következő számokat tünteti fel bushetekben:

	buza	tengeri	lírát
Angliába	629,000	929,000	410,000 zsák
Bristol és Irlandia	330,000	990,000	15,000 „
Franciaországba	390,000	95,000	
Belgium	610,000	370,000	19,000 „
Németországba	80,000	32,000	
a szárazföldre stb.	211,000	850,000	

Összesen 2.241.000 3.643.000 444.000 zsák

a megelőző héten 2.400.000 3.478.000 349.000 „

Amsterdam, 19. Februar 1892. (Oelsner F.) Mehl blieb unverändert und zwar für fast alle Sorten; amerikanische Weizen-Mehle eher etwas matter in Folge grösserer Zufuhren. Verkäufe kamen in inländischen und ungarischen Qualitäten zu gesuch. — Die Ausfuhr aus Atlantischen Häfen in der Woche endigend mit 30. Januar erreichte folgende Ziffern in:

	Bushels	Weizen	Mais	Mehl
Nach England	620,000	920,000		410,000 Ballen
• Bristol und Irland.	370,000	990,000		15,000 „
• Frankreich	390,000	95,000		
• Belgien	610,000	370,000		19,000 „
• Deutschland	80,000	320,000		
• dem Continent etc.	211,000	850,000		

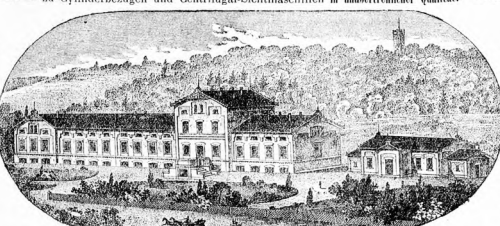
Total: 2.241.000 3.643.000 444.000 Ballen

Die Vorwoche 2.400.000 3.478.000 349.000 Ballen

GEBR. STALLMANN Seidengaze-Fabrik

Goldene Medaillen: in Duisburg a. Rhein und Filiale in der Schweiz. Höchste Auszeichnung für Seidengaze:
 Bremen 1874. und Seidene Müller-Gaze (Beuteltuch)
 Nürnberg 1876. zu Cylinderbeuzigen und Centrifugal-Sichtmaschinen in unübertrefflicher Qualität. Augsburg 1886.

Feertige
Ueberzüge
 in tadelloser Ausführung mit Metallösen zum
 Aufsicht unserer Fabric-gebäude.

Extra starke
Griessgaze
 als vollständiger
 Ersatz der Metallösen
 Ansicht unserer Fabric-gebäude.

Ueber die grosse Haltbarkeit liegen Anerkennungen der bedeutendsten Mühlenbau-Anstalten sowie Mühlen-Etablissements vor.

ANT. OETL-SCHÉ

Eisengiesserei u. Maschinenfabrik

HAVEL & DÜMMERLING

Budapest, VII., Bethlen-tér 4

empfiehlt ihre Erzeugnisse, insbesondere:

Bau- u. Maschinenguss

nach eigenen Modellen und Zeichnungen,

technische Einrichtungen,

Transmissionen, Röhren

und sonstige Eisen-Constructions.

Zeichnungen und Kostenvoranschläge gratis und franco.

Mehl-Offerte und
 Consignationen

für die Fastenzeit, Charfestzeit
 und Osterfestzeit nimmt zum
 schranken Verkauf entgegen

Fr. Oelsner
 Amsterdam.

Eine leistungsfähige Mühlen-
 stein-Fabrik

sucht einen tüchtigen jedoch
 nur fachkundigen

Vertreter

für ganz Ungarn, der einen
 Verdienst von fl. 3000 gesichert
 hat. Anträge unter Chiffre
 „Verdienst 3000“ übernimmt die
 Administration d. Blattes.

Kretz Oeterr.

K. k. landesb.

Seiden-Mühlengaze-Fabrik

von

ANT. WIESENBURG & SÖHNE

Wien, VII. Bez., Zieglergasse Nr. 19.

Für Cylinder u. Schlagbeutel.

Qualität wie das beste Schweizer Fabrikat.

Preise billiger.

Preisblätter und Musterkarten franco.

**Verenigung gegen schädliches Kreditgeben
 (Verein Kreditreform)**

Budapest, V., Dorotheagasse 5. I. St.

411 Bureaux in Oesterreich-Ungarn, Deutschland, Schweiz,
 Holland, Belgien, Frankreich, Russland, Türkei, Serbien,
 Rumänien und Bulgarien. — Direktor Antragsverkehr
 zwischen den Mitgliedern und obigen Bureaux. Mündliche
 Auskunftsertheilung gratis. Inkassó auf sämtliche Plätze
 des In- und Auslandes.

Hoerde & Co., Wien 21,

Taborstrasse 75

Mühlenbau-Anstalt und Maschinenfabrik.

»Fortuna«-Walzenstuhlungen mit Diamantstahl- und Porzellanwalzen.

Dismembratoren,

»Austria«- und »Reformator«, neueste Gries- und Dunstputzmaschinen,

»Saturn«-Centrifugalsichter,

»Universa«, combinirte Koppereimaschine.

Combinirte Schleif- und Riffelmaschine, Sämmtliche Müllereimaschinen, von unvergleichlicher Ausführung.

Abschleifen, Neuriffeln und Egalisiren von Stahl-, Hartguss- u. Porzellanwalzen.

Uebernahme von Neubauten und Reconstructionen von Mühlen.

Auf Wunsch Probelieferung — Cataloge gratis und franco.

Meghívás

az „István“ gőzmalom társulatnak

1892. márczius 6-án délelőtt 10 órakor

a városháza nagy tanácstermében tartandó

EVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉRE.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság által előterjesztett 1891-ik év II-ik felelvi mérleg az arra vonatkozó igazgatósági jelentéssel.

2. A felügyelő bizottság jelentése a mérleg megvizsgálásáról.

3. A mérleg helybenhagyása, a felmentvény megadása, az egész 1891-ik évi tiszta nyereség feletti intézkedés és a javasolt osztalék megállapítása.

4. Az alapszabályok részleges módosítása.

5. A sorrend szerinti két kislepő, továbbá két leköszant és egy elhalt igazgatósági tag helyének választási utjánı betöltése.

6. Harom felügyelő bizottsági tag helyének választási utjánı betöltése.

Felhívtnak azon I. részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni s szavazási jogukat gyakorolni kívánják, hogy igazoló jegyeiket — az alapszabály 58-ik cikke értelmében — márczius 1. és 6-án ó. 10-12 óráig, d. u. 2-4 óráig a társulat cseplőd-utczai irodájában átvenni ne tertiessenek, hol egyszerismind a mérleg és a nyereség- és veszteség-számla február 28-tól kezdve megtekinthető.

Az igazgatóság

„ERZSÉBET“ GŐZMALOM-TÁRSASÁG.

Az „ERZSÉBET“ gőzmalom társaság részvényesei ezennel tisztelettel meghívtnak a f. 1892. évi márczius hó 10-én, csütörtökön délutáni 4 órakor az Országos magyar malom-egyesület üléstermében (V., Erzsébet-tér 19. sz., II. emelet) tartandó

rendes közgyűlésre.

A közgyűlés tárgyal:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése és a mérleg előterjesztése.

2. A nyeresiméy felosztása iránti határozathozatal.

3. Alapszabályok módosítása.

4. Két igazgatósági tag megválasztása.

5. A felügyelő-bizottság három tagjának és egy póttagjának megválasztása.

6. Jegyzőkönyv hitelezése iránti intézkedés.

7. Az alapszabályok értelmében netalan teendő indítványok tárgyalása.

Azon I. cz. részvényesek, kik szavazati jogokkal élni kívánjanak, tartoznak az alapszabályok 16-34-ik értelmében saját nevükre szoló részvényeiket, a szelvényekkel együtt, a társaság pénztárában, térítvény mellett legkésőbb márczius hó 9-én déli 12 óráig letételestíve, a hol is az üzleti jelentés és nyomatott mérleg márczius hó 2-ától kezdve rendelkezésükre áll.

Budapestben, 1892. február havában.

Az igazgatóság.

16. §. Közgyűléseken csak személyesen megjelölt oly részvényes gyakorolhatja szavazati jogát, kiknek részvénye a közgyűlés tartását megelőző év utolsó napjáig nevére iratott, s a közgyűlést megelőző nap déli 12 óráig a társaság pénztárában szelvényekkel együtt letételest.

Günstige Mühlenkaufgelegenheit.

1 Kunstmühle im Zalaer Comitath, bestehend aus 2 Paar 42" Steinen und 1 Ganz'schen Schrotstuhle mit completer neuer Kopperei und neuer Griesputzerei und 2 Paar Steinen für Mauthmahlerei ist wegen Kranklichkeit des Besitzers, aus freier Hand sehr billig und zu günstigen Zahlungsbedingungen zu verkaufen.

Nähere Auskunft ertheilt aus Gefälligkeit

GUSTAV BENDEL

Mühlmaschinengeschäft

Budapest, väzi-körut 80. szám.

Drachgewebe

in allen für den Mühlenbedarf erforderlichen Sorten. Qualitäten und Maschinenweite erzeugt und liefert in nur anerkannt vorzüglicher Ausführung die

Erste ungar. Drachgewebe-, Geflechte- und Siebwaaren-Fabrik

PAUL KÖLLERICH & SOHN

Budapest, IV., Franz-Josef-Quai 21.

Bestes Haupt-Depöt der echten schweizer Mehl- und Griesgaze von Dufour & Comp.

Mühlstein-Gewerkschaft und Fabrik

Serbischer Süssquarz-Mühlsteine in **NEUSATZ**-Ungarn
der k. u. k. priv. Beocsiner Cementfabrik *Redlich, Ohrenstein & Spitzer*

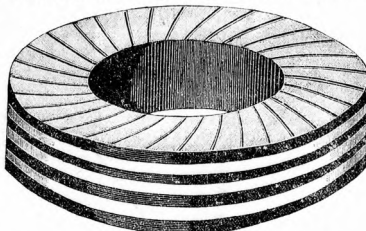
Für alle Zweige der
Hartmüllerei.

Sorgfältigste Wahl
des Gesteines.

Jede Quarzhöhe nach
Bedarf.

Für Hartmüllerei und
Getreidemüllerei
glänzend bewährt.

Höchste verliehene Auszeichnung: Ehrendiplom bei der land- und forstwirtschaftlichen Ausstellung in Wien.

Für alle Zweige der
Getreidemüllerei.

Zähes Gestein von
dauernder Schärfe.

Sorgfältigste Fabrica-
tion.

Lieferung gegen Garantie.

Export

in nahezu alle Länder.

GUTJAHR & MÜLLER

BUDAPEST

Malomépítészeti gépgyár és vasöntöde.

Reconstruálnak és építenek mindenféle müalmokat, a világhíres magy. rendszer szerint, úgy mint magas, félmagas és síma örlésre, készítenek mindenféle malombereendezési gépeket, hajtógépeket, egymint: gőzgépeket, vízkerekeket, turbinákat, transmissziokat, továbbá: trieuröket és gázmotorokat.

Arjegyzékeket bérmentve küldenek.

Tervezzel és költségvetéssel kívánatra szolgálnak.

Mühlenbau-Maschinenfabrik und Eisengiesserei.

Reconstruiren und bauen Kunstmühlen für Hoch- (Griesmüllerei) nach berühmtem ungarischen System, Halbhoch u. Flachmüllerei; fabriciren allerlei Müllermaschinen, Dampfmaschinen, Wasserräder, Transmissions-Anlagen, ferner Gasmotoren und Trieure.

Cataloge versenden franco.

Pläne und Kostenvoranschläge auf Wunsch.

Gőzkazán-STEINMÜLLER-Dampfkessel

Referenciák több mint 16-évi
szavataltan üzemeltetésről.

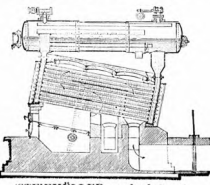
Különböző méreteknek 2000 egész 6000 négy-
szögmeternyi fűtő felülettel bíró telepek
készültek.

Egyedüli gyártási jog tulajdonos Magyar-
ország és a Balkán-félsziget számára:

Eisele József

rész-, érczmű- és gőzkazángyár,
BUDAPEST,

V., külső váci-út.

(STEINMÜLLER szabadalom)

Referenzen über 16-jährige
ungestörte Betriebsdauer.

Es wurden unter anderen für verschiedene
Firmen Anlagen von 2000 bis über 6000
Quadratmeter Heizfläche ausgeführt.

Alleiniges Fabrikationsrecht für Ungarn
u. die Balkanländer:

Josef Eisele

Kupfer-, Metallwaaren u. Dampfkesselbau-Fabrik,
BUDAPEST,

V., äussere Waitznerstrasse.

MAGYAR ÁLTALANOS HITELBANK.

KÖZGYÜLESI MEGHÍVÓ.

A Magyar Általános Hitelbank szavazatra jogosult t. cz. részvényesei az 1894. évi márczius 19-én. szombaton délelőtti 10 órakor Budapesten, a bank helyiségében (V., Nádor-utca 12. sz.) tartandó

huszonnegyedik rendes közgyűlésére

meghívotnak.

A tanácskozás tárgyai:

1. Az igazgatóság jelentése a társaság 1891. évi üzletéről.
2. Az igazgatóság számadása az 1891-ik üzletéről és indítványa az évi nyereség megállapítása és hováfordítása iránt.
3. A felügyelő-bizottság jelentése.
4. Határozathozatal e tárgyban és a felmentés megadása az igazgatóság és a felügyelő-bizottság részére.
5. Igazgató-lanácsosok választása.
6. A felügyelő-bizottság választása és tiszteletdíjának megállapítása.

A közgyűlésen minden részvényes **husz darab** letett részvény után egy szavazattal bír. A szavazatra jogosult t. cz. részvényesek felhívotnak, hogy részvényeiket, a le nem járt szelvényekkel együtt, a közgyűlésre kitűzött hatánap előtt **14 nappal Budapesten** a Magyar Általános Hitelbanknál, vagy **Becsben** a cs. kir. szab. osztrák kereskedelmi és hitelintézetnél vagy S. M. von Rothschild bankjánál letétbe tegyék.

A részvények számonrendben összehívva, a beutazó által önkényesen aláírt jegyzék kíséretében nyújthatók be. E jegyzék Budapesten két, Bécsben három példányban állítandó ki. E jegyzék egy példány a benyújtónak az átétel elismerésével visszaadatik. A részvények csak ezen elismeréssel visszazárása mellett fognak a közgyűlés után visszaszolgáltatni. A közgyűlésre helyeti-jeggyel szolgáló igazolvány **Budapesten** közvetlenül a letétel alkalmával, **Becsben** 8 nappal a közgyűlés előtt fog kiadatni.

Ha valamegy részvényes szavazati jogát más szavazatképes részvényes által óhajtja gyakorolni, a megbízott nevére szóló meghatalmazást az igazolvány hátán kitöltési s aláírni tartozik.

A mérleg, a felügyelő-bizottság jelentésével együtt, 8 nappal a közgyűlés előtt Budapesten az intézet helyiségében és Bécsben a cs. kir. szab. osztrák kereskedelmi- és iparhitelintézetnél és S. M. von Rothschild bankjánál a részvényesek rendelkezésére bocsátatik.

Budapest, 1892. február 12-én.

A: igazgatóság.

„ADRIA“

Magyar tengeri hajózási részvény-társaság. — Ungarische Seeschiffahrts-Actien-Gesellschaft.

1892. február havában az alant felsorolt első osztályú gőzösök (vagy polhajók) fognak az alant megjelölt irányokban közlekedni, ha csak rossz időjárás vagy előre nem látható körülmények a mezeleket meg nem akadályoznák:

Im Februar 1892 werden die nachstehend benannten erstklassigen Dampfer (oder Ersatzschiffe) in den unten angeführten Relationen verkehren, wenn nicht durch Witterungsverhältnisse oder andere unvorhergesehene Ereignisse Störungen eintreten sollten:

Honnan Von	Hová Nach	Gőzös: 1892. febr. Dampfer	Honnan Von	Hová Nach	Gőzös: 1892. febr. Dampfer
Fiume	New-York	Bolivia (A.-L.) 114	Fiume	Triest, Fiume	B. Kemény 19—29
»	Hamburg. (Bremen, Amsterd., Rotterdam.)	Sparta 5—15	»	»	Carola 5—15
»	Liverpool	Kedar (C.-L.) 5—15	»	»	Stefánia 5—15
»	London	Durham 5—15	»	»	Szápáry 10—20
»	Bari, Messina, Catania, Malta, Bordeaux	10—20	»	»	Tarifa (C.-L.) 10—20
»	Liverpool	Marathon C.-L. 15—25	»	»	Venezia 15—25
»	London	Narva 15—25	»	»	Wm. Bailey 15—25
»	Hull, Newcastle o/T	Hidalgo 15—25	»	»	Palermo 15—25
»	Barcelona, Valencia	Jókai —	»	»	Baross 19—29
»	Algier, Glasgow	Adria 19—29	»	»	Stefánia 19—29
»	Tanger, Rouen	Tisza 192329	»	»	Széchenyi 19—29
			»	»	Palmyra (C.-L.) 19—29

A már letéte lefektet vagy még alkalmazandó vezetői intézkedések következtében történő járat elmaradásairól, vagy a fentmeltett gőzösök későbbi indulásait a társaság felelőse nem vállal.

Für das Untertreiben einer Fahrt oder für den verspäteten Abgang eines oberschriebenen Dampfers in Folge der bereits bestehenden oder noch einzuführenden Quarantänemasregeln, übernimmt die Gesellschaft keine Verantwortung.

Bővebb felvilágosítással szolgál a **vezérigénység és Hoffmann S. és W. urak, Budapest, V. Ferencz József-tér 8.** Weitere Auskünfte ertheilt die **General-Agentur und die Herren S. & W. Hoffmann, Budapest, V. Franz Josef-Platz 8.**

Hennefer Maschinen-Fabrik

C. Reuther & Reisert,

Hennef a. d. Sieg (Rheinpreussen)

offerirt ihre seit dem Jahre 1876 als einzige Specialität fabrizirten, mit höchsten Auszeichnungen prämirten, verbesserten und patentirten automatischen Waagen, von denen

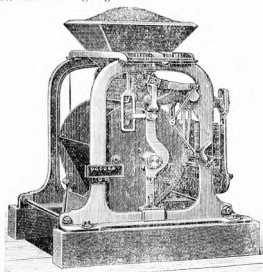
5000 Stück im Betrieb

in Europa, Amerika, Australien und Indien und worüber glänzende Zeugnisse hervorragender Firmen zur Verfügung stehen.

Unsere automati-
schen Waagen allein
schon seit 1838 zur
Aechtung und zur
Zoll- und Steuerab-
nahme zugelassen.

Control-, regulir-
und aichsichtige
automatische Getreidewaage
„CHRONOS.“
Neues Modell
1891-1892.

Höchst einfach,
solid und
dauerhaft.

Zum genauen, zuverlässigen, raschen und billigen selbstthätigen Verwiegen von Weizen, Roggen, Gerste, Malz, Hafer, Mais, Reis, Oelsaat, Hülsenfrüchten, Palmkernen, Erdnüssen etc.,

beim

Ein- und Verkauf, zum Füllen von Säcken und zur Controle des Betriebes

in

Silo- und Bodenspeichern, Anlagen zur Getreide-Umladung, Mahl- und Oelmöhlen, Malzfabriken, Brauereien und Brennereien etc. etc.

— Lieferung in 13 Grössen nach Bedarf. —

Geingste Höhendimension und einfachste Construction. (Die wenigen Mechanismen incl. Zählwerk liegen auf einer und derselben Seite.)

Weitgehendste Garantie für Zuverlässigkeit u. Genauigkeit.

Automatische
Cement- und
Schlackenmehl-
waage.

bestens bewährt und allgemein
eingeführt im In- und
Auslande.

Zum genauen, zuverlässigen, raschen und billigen selbstthätigen Verwiegen von

Cement, Thomasschlackmehl, Thon, Kalkmehl und ähnlichen Materialien.

Zum Mischen der Rohmaterialien in bestimmten Verhältnissen,

zum Verwiegen des fertigen Cements, Schlackmehls etc. und zum genauen Füllen von Fässern una Säcken

in Cementfabriken, Thomasschlackmühlm, Gips- und Trassmühlm etc.

Automatische
Oelwaage

in vielen Oelfabriken
Anwendung.

Zum genauen, zuverlässigen, raschen und billigen selbstthätigen Verwiegen von Petroleum und aller Arten Oel.

Zur Controle des Betriebes, zum Füllen von Fässern etc.

Vorteilhafteste Anwendung in Oelfabriken, Petroleumraffinerien etc. etc.

EISELE JÓZSEF

réz-, érczmű- és gőzkazángyár. — Kupfer-, Metallwaaren- und Dampfkesselbau-Fabrik.

V., külső váci-út 138. szám. **BUDAPEST.** V., äussere Waitznerstr. Nr. 138.

Ajánlja modern és a mai követelményeket kielégítő szer-
számok, készülékek, valamint

hydraulikus szőregeselő gépekkel
kitűnően berendezett gyárát, bármely szerkezetű és nagyságu
gőzkazánok szállására, szintgy minden más nemű kaza-
kövös munkák, mint tartályok, vasszerkezetek, kemények stb.
készítésére.

Különlegességek:

STEINMÜLLER-féle **SZABADALMAZOTT**
VÍZKÖVES GŐZKAZÁNOK 20 LÉGKÖRI hszal-
nálai fezzayomást

POLLACSEK-féle szabadalmazott **TÁPVIZ TISZ-
TÍTÓ** készülékek minden nagyságban.

Felszerelések

gőzkazánletelek, gépek, gőz- és vízvezetékek számára pon-
tosan készítették a szokás nagy rakár tartályok.

Teljes szesz-, cukor- és vegyeseti gyárberendezések el-
vállaltak a legszakértőbben készíthetők.

Empfiehlt seine vorzüglich eingerichtete, mit allen moder-
nen Werkzeugmaschinen und

hydraulischer Netanlage

verselene Fabrik für Lieferungen von **Dampfkesseln** jeden
Systems und jeder Grösse, ebenso alle vorkommenden Kessel-
schmelzhärten, wie Reservoirs, Eisen-Constructions, eiserna
Schornsteine etc. etc.

Specialitäten:

**STEINMÜLLER'SCHE PATENT WASSER-
ROHR-DAMPFKESSEL** bis 20 ATM. Betriebs-
Überdruck;

**POLLACSEK'sche PATENTSEIPEWASSER-
REINIGUNGS-APPARATE** für jede Leistung.

Armaturen

für Dampfkessel Anlagen, für Maschinen, Dampf- und Wasser-
leitungen, werden angefertigt und wird von denselben stets
ein grosses Lager gehalten.

Einrichtungen von completen Brennerien, Zuckerfabriken und
chemischen Fabriken.

GEBRÜDER ISRAEL

Mühlenbau-Anstalt, Mühlestein- und Maschinenfabrik
Wien, Währing, Herrengasse Nr. 9—13.

➤ Ausgezeichnet mit den höchsten Medaillen auf mehr als 40 besichtigten Ausstellungen. ➤

Export nach allen Staaten des Continents, America und Afrika.

Zwei Ehrendiplome der Wiener land- und forstwirtschaftlichen Ausstellung 1890.

Übernehmen die vollständige Ausführung von Neubauten und Reconstructions von Mühlen, Hirse- und Graupenfabriken mit Was-
serrad, Turbinen- oder Dampftrieb nach den neuesten Systemen und den weitestehenden Garantien. — Empfehlen speciell:
Getreide-Reinigungsmaschinen *Herules* und Getreide-Säuremaschinen. — Getreide-Reinigungs-, Spitz- und Schälmaschine
— *Herules*-, System Zisper. — Gries- und Dunstputzmaschinen *Reform*. — Centrifugal-Sichtmaschinen mit verbessertem Flügel-
werke. — Pülverisations-Sichtmaschinen *Patent Winkler*. — Krystall Quarz-Mühlesteine mit Selbstventilation, *Patent Heller*, die niemals
geschärfzt zu werden brauchen, wie auch alle übrigen für die Veranahung von Gersteinen und Mineralien erforderlichen sonstigen
Hilfsmaschinen und Apparate. — Desgleichen auch: Holzwalzmaschinen *Patent Anthoon*. — Holz-Hobelmaschinen. — Holz-Fraismas-
chinen. — Band- und Decopirsägen. — Holz Langloch Bohrmaschinen. — Copir-Drehbänke. — Zapfen-Schneidemaschinen, überhaupt
alle sonstigen vorkommenden Hilfsmaschinen für Holzbearbeitung.

➤ *Grosser, über 200 Seiten starker, reich illustrirter Catalog wird franco und gratis gesandt.* ➤

Mehr

als

15000

im

Betriebe

Porcellan-
Walzenstühle
FR. WEGMANN in Zürich.

Zum
Auflösen
und
Ausmahlen
der
Griese
unentbehrlich

Zur gefälligen Beachtung! Meine Porcellanwalzenstühle werden mit dem von mir erfundenen Dreiradsystem
betrieben, wodurch es möglich ist, den Rädereingriff für jeden durch Abnutzung und Abdrehen verminderten Walzendurchmesser
genau auf den Theilkreis einzustellen. Diese, für den ruhigen Gang und die längere Dauer der Maßfähigkeit höchst wichtige
Einrichtung, kann auch an Stühlungen älterer Construction angebracht werden und wird von mir billigt geliefert.

FR. WEGMANN IN ZÜRICH.

